

Χανιώτικα νέα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 25 Νοεμβρίου 2017

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΟΝΙΑ ΖΑΧΑΡΑΤΟΥ

ΑΠΟ 5 ΧΑΝΙΩΤΙΣΣΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΕΣ

Μηνύματα κατά της γυναικείας κακοποίησης

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniaotika-nea.gr

editorial

Ο πολιτισμός ως έννοια εκφράζει το επίπεδο διαβίωσης και συμβίωσης σε μία κοινωνία καθώς και το σύνολο των ανθρωπίνων επιτευγμάτων. Οι πνευματικές αξίες, το μορφωτικό επίπεδο και η ενασχόληση με τις τέχνες αποτελούν ένα πολύ σπουδαίο κομμάτι του πολιτισμού. Μέσα από τις τέχνες άλλωστε αναδεικνύονται τα καλά και τα κακά μίας κοινωνίας, τα όνειρα, οι προσδοκίες και οι απογοητεύσεις των ανθρώπων. Σήμερα είναι η Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας Κατά των Γυναικών. Σε κάποια μέρη του κόσμου η βία αυτή είναι έκδηλη, σχεδόν επιβεβλημένη από τη θρησκεία, τη νομοθεσία ή ακόμα και τις δοξασίες κάθε περιοχής.

Στη χώρα μας τα κοινωνικά κεκτημένα των γυναικών ως προς την έμφυλη ισότητα είναι σημαντικά, ωστόσο πίσω από κλειστές πόρτες και κοινωνικά στερεότυπα, η σωματική, ψυχολογική ή σεξουαλική βία είναι μία σκληρή πραγματικότητα για πολλές γυναίκες. Με αφορμή τα παραπάνω, ζητήσαμε από 5 καλλιτέχνιδες να στείλουν το δικό τους μήνυμα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών με όχημα τη ζωγραφική, τη φωτογραφία, το θέατρο και τον χορό.

φωτ. εξωφύλλου:
Στ. Μπακλαβιάς.

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

“Τοπίο”

Εκθεση φωτογραφίας με τίτλο "Τοπίο" διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων, η Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ. και η ΕΦΕΚ - τμήμα Χανίων, από 27 Νοεμβρίου έως 2 Δεκεμβρίου στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου.

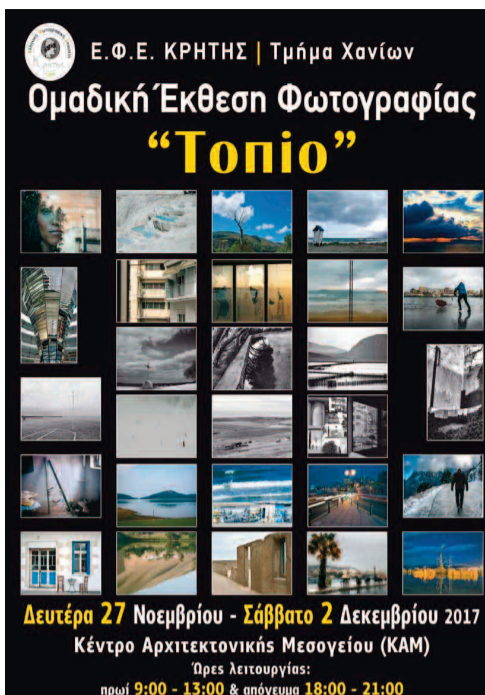
Ώρες λειτουργίας: 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 6 μ.μ. - 9 μ.μ. Είσοδος ελεύθερη.

Σε σχετική ανακοίνωση για την έκθεση αναφέρεται:

«Στο άκουσμα της λέξης "τοπίο", έρχονται στο μυαλό μας εικόνες τοπίων φύσης μέχρι αστικές τοπία (Landscapes, seascapes, cityscapes)

Το "ορατό" τοπίο που μπορεί να είναι οικείο ή ανοίκειο, φυσικό ή κατασκευασμένο, επίμαχο, μεταλλαγμένο, επικίνδυνο, ψηφιακό ή κοινωνικό τοπίο, μέχρι το "μη ορατό" τοπίο, που πλάθει, μεταφέρει και φαντάζεται ο κάθε ένας μας μέσα από την ευαισθησία του, την παιδεία του, και τις εμπειρίες της ζωής.

Αυτό το τοπίο σε ελεύθερη έκφραση καλέ-

σθηκαν οι μαθητές - μέλη της ΕΦΕΚρήτης τμήματος Χανίων να αποτυπώσουν ο καθένας ξεχωριστά και να καταθέσουν την άποψη τους φωτογραφικά, από την "αόρατη εικόνα της ψυχής", μέχρι την ορατή πραγματική εικόνα.

ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ “ΕΠΙΛΟΓΕΣ”

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες βοτανικής και τέχνης για παιδιά θα πραγματοποιηθούν σήμερα Σάββατο στις 11.30 π.μ. στο Βιβλιοπωλείο Επιλογές. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, η εκπαιδευτική δραστηριότητα «Το εργαστήρι της Φλώρας» έχει σκοπό την ανακάλυψη των χαρακτηριστικών και των ιδιοτήτων του φυτικού κόσμου μέσα σε παιχνίδια, έργα ζωγραφικής και δημιουργικές δραστηριότητες. Τα παιδιά θα δημιουργήσουν κολλάζ, πάζλ, αφίσες και έργα ζωγραφικής χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά, επίσης θα χρωματίσουν και θα συμπληρώσουν φυλλάδια εργασίας, προσαρμοσμένα στην ηλικία τους, στα ακόλουθα θέματα: τα μέρη του φυτού, τα μέρη του άνθους, η μορφή των φύλλων, καρποί και σπόροι, τα δένδρα της πόλης μας, τα φυτά στα έργα ζωγραφικής. Το θέμα της δραστηριότητας είναι: “Τα φρούτα του φθινοπώρου”.

«Ξεκινώντας από το πορτρέτο του Ιταλού ζωγράφου της Αναγέννησης Τζουζέπε Αρτσιμπολάντο, που απεικονίζει την αλληγορία του φθινοπώρου, θα ανακαλύψουμε τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών καρπών της εποχής σαν, για παράδειγμα: τα μήλα και τα αχλάδια, το ρόδι, ο λωτός και το ακτινίδιο. Η δραστηριότητα θα περιλαμβάνει επίσης αφήγηση παραμυθιών από το βιβλίο «Μύθοι περί Φυτών» της Ζωή Θ. Σπυροπούλου». Επιμέλεια: Costanza Dal Cin D'Agata, βιολόγος-βοτανολόγος, Msc Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Παράσταση
“Χάιντι”

Η παιδική σκηνή της Θεατρικής Εταιρείας Μέθεξις, παρουσιάζει το μυθιστόρημα της Ελβετίδας Γιόχανας Σπίρι “Χάιντι” στο Βενιζέλειο Ωδείο στη 1 Δεκεμβρίου στις 5.30 μ.μ. και 7 μ.μ..

ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΧΝΗΣ ΜΥΛΩΝΟΓΙΑΝΝΗ

“Προσωπικές αφηγήσεις” της Δ. Μυλωνογιάννη

Έκθεση ζωγραφικής της Δάφνης Μυλωνογιάννη με τον τίτλο «προσωπικές αφηγήσεις» εγκαινιάζεται σήμερα Σάββατο από 7 μ.μ. - 10 μ.μ. στην αίθουσα Τέχνης Β. Μυλωνογιάννη στα Χανιά.

Είναι η πρώτη της ατομική έκθεση στην οποία κυριαρχεί η ανθρωποκεντρική θεματική και σε αυτήν αναγνωρίζεται το προσωπικό της ιδίωμα και οι συγκινησιακές του προεκτάσεις.

Τα έργα αφηγούνται συναισθήματα, αναμνήσεις, ιστορίες και όνειρα διατυπωμένα άλλοτε με χιούμορ και άλλοτε με σαρκαστική διάθεση. Σώματα και μορφές υπαινίσσονται συγχρόνως την πρωτοπορία και την παράδοση, την μαγεία και την αμεσότητα της στιγ-

μής. Από την αρχή της σταδιοδρομίας της η Δάφνη μένει συνεπής στα όραματά της και εξελίσσεται σταθερά, μετουσιώνοντας τα βιώματα και τις μνήμες της σε τέχνη πιστή στις αξίες της ζωγραφικής.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως 15 Δεκεμβρίου.

Θα είναι ανοικτή για το κοινό καθημερινά 11 π.μ. - 1 μ.μ. και 6 μ.μ. - 9 μ.μ. εκτός Κυριακής.

Η Δάφνη Μυλωνογιάννη γεννήθηκε το 1988 στα Χανιά. Σπούδασε στην ΑΣΚΤ Αθηνών στο εργαστήριο του Τρ. Πατρασκήδη από όπου αποφοίτησε το 2012. Με εθελοντική απασχόληση δίδαξε μαθήματα ζωγραφικής στο παιδιατρικό τμήμα του Γ.Ν. Χανίων και έχει συμμετάσχει σε πολλές ομαδικές εκθέσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Μηνύματα κατά
της γυναικείας κακοποίησης

σελ. 6 ~ Πολιτισμός

σελ. 7 ~ Παιδότοποι

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Συνέντευξη

με τη Σόνια Ζαχαράτου

σελ. 10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

25/11

Κατερίνα,
Μερκούριος

26/11

Στέλιος,
Στέλλα

28/11

Ειρήναρχος

29/11

Φαίδρα,
Φιλούμενος

30/11

Ανδρέας,
Ανδριάνα

1/12

Θεόκλιτος,
Φιλάρετος,
Φιλάρετη

διαδρομές

τεύχος 754
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Παρασκευάς Ν. Περάκης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:

Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Γιώργος Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:

Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,
Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:

Νεκτάριος Κακατσάκης

ΠΙΕΣΤΕΣ: Hussein Rajiaftikhar,

Γιάννης Περάκης,
Γιώργος Στεφανάκης

ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο

“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007

e-mail: info@haniaotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:

Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900

Διαφημιστικό Τμήμα:

Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6

e-mail: ads@haniaotika-nea.gr

ΑΠΟΨΕ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Αφιέρωμα στον Σταύρο Ξαρχάκο

■ Παρουσίαση προγράμματος από τον Αλέξη Κωστάλα

Ένα μελωδικό ταξίδι με τη μουσική του Πολεμικού Ναυτικού, αφιερωμένο στον Σταύρο Ξαρχάκο, θα συντελεστεί απόψε στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων με ώρα έναρξης 7.30 το βράδυ.

Μάλιστα, η παρουσίαση του προγράμματος έχει ανατεθεί στον Αλέξη Κωστάλα, ο οποίος χθες στο πλαίσιο της συνέντευξης Τύπου που παρατέθηκε στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων μίλησε με πολύ όμορφα λόγια για την Κρήτη, αλλά και για τον σπουδαίο συνθέτη, Σταύρο Ξαρχάκο.

«Οι μνήμες μας είναι η ταυτότητά μας και η ελευθερία μας», σημείωσε αρχικά ο κ. Κωστάλας, λέγοντας για την Κρήτη πως την πρωτογνώρισε με τη... μύτη. «Αν θυμάμαι ένα πράγμα», επισήμανε, «αυτό είναι τα αρώματα της Κρήτης γιατί την πρώτη φορά που ήρθα πριν από πολλά χρόνια πλησιάζοντας ξημερώματα με το πλοίο στη Σούδα, το πρώτο πράγμα που με "χύπησε" ήταν τα αρώματα που ερχόντουσαν από το νησί... Και κάθε φορά που έρχομαι, αυτό σκέφτομαι. Πέρα από τα αρώματα, η Κρήτη για μένα είναι από τους λίγους τόπους όπου οι άνθρωποι είναι ακόμα ελεύθεροι, έχουν "τρέλα". Αυτή η "τρέλα" σημαίνει ελευθερία. Ερχομαι για μία μουσική βραδιά που αφορά έναν μουσικό, τον Σταύρο Ξαρχάκο, που είναι ένας άνθρωπος με πολύ μεγάλη ευαισθησία, πολύ καλός και πιστός φίλος στα άσχημα και όχι στα εύκολα», ανέφερε ο κ. Κωστάλας.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα των διήμερων εκδηλώσεων, η συναυλία στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων θα ξεκινήσει στις 7.30 το απόγευμα, ενώ αύριο θα ακολουθήσουν στον Ιστιοπλοϊκό τα εγκαίνια για την έκθεση ζωγραφικές του Καπετάν Γιάννη Γιαπαλάκη.

«Νιώθω πάρα πολύ χαρούμενος που είναι κοντά μας ο εξαιρετικός Αλέξης Κωστάλας που θα παρουσιάσει με τον δικό του τρόπο τα τραγούδια του Σταύρου Ξαρχάκου και εκείνο ειδικότερα που με χαροποίησε ιδιαίτερα είναι αυτό που μου είπε ότι έχει καταγωγή από τα Χανιά και μεγάλωσε κοντά στο χωριό που μεγάλωσα κι εγώ», επισήμανε ο πρόεδρος του Ναυτικού Μουσείου, Μανώλης Πετράκης, καλώντας τους Χανιώτες να συμμετάσχουν με την παρουσία τους στις δύο εκδηλώσεις.

Εκ μέρους της Αντιπεριφέρειας, χαιρετισμό απεύθυναν ο αντιπεριφερειάρχης, Απόστολος Βουλγαράκης, ενώ από το Δήμο Χανίων παρεβρέθηκε η αντιδήμαρχος, Βαρβάρα Περάκη.

M. KAPTS.

ΣΤΟ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΩΔΕΙΟ

“Πρόσκληση για 4”

Συνεχίζονται σήμερα και αύριο οι παραστάσεις του θεατρικού κειμένου της Εύας Γκουντάρ με τίτλο "Πρόσκληση για 4" στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων από την νεοσύστατη ομάδα Ε.Ν.σταση τέχνες. Πρόκειται για μαύρη κωμωδία, κατάλληλη για την άνω των 13 ετών. Ωρες έναρξης και τις δύο μέρες στις 6.30 μ.μ. και 9.30 μ.μ.. Σκηνοθεσία: Εύα Γκουντάρ και η ομάδα. Παίζουν: Νίκος Μοτάκης, Παναγιώτης Βαγιωνάκης, Βασίλης Αντωνάκης, Δέσποινα Αθιτάκη, Gary Borland. Συμμετέχουν: Διονύσης Τέρεχωφ, Εύα Γκουντάρ. Σκηνογραφία - Σκηνικά: Βασίλης Αντωνάκης, Αλέξης Ντουσάκης.

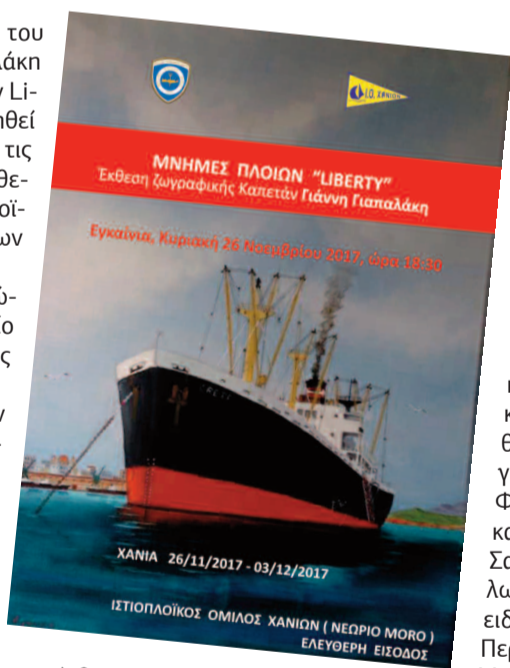
ΣΤΟ ΝΕΩΡΙΟ ΜΟΡΟ

“Μνήμες πλοίων Liberty”

Εκθεση ζωγραφικής του καπετάν Γιάννη Γιαπαλάκη με τίτλο «Μνήμες πλοίων Liberty», θα πραγματοποιηθεί από αύριο Κυριακή έως τις 3 Δεκεμβρίου στον εκθεσιακό χώρο του Ιστιοπλοϊκού Ομίλου Χανίων (Νεώριο Μόρο).

Την έκθεση διοργανώνουν το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης και ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Χανίων.

Τα εγκαίνια θα γίνουν αύριο στις 6.30 μ.μ., παρουσία του καλλιτέχνη. Θα χαιρετίσουν ο Αρχιπλοίαρχος (Μ) ε.α. Εμμανουήλ Πετράκης Πρόεδρος του Ναυτικού Μουσείου Κρήτης και ο Πρόεδρος του Ι.Ο.Χ. Τάσος Νικολάου του ενώ θα παρουσια-

στεί δρώμενο με θέμα: “Ο Μεγάλος Σιωπηρός” που αφορά στην συμβολή του Εμπορικού Ναυτικού στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, από τον ηθοποιό Λεωνίδα Μανωλικάκη και την τ. Διευθύντρια της ΕΡΑ Χανίων, Άννα Μακράκη Καρέλλα, σε κείμενα του Τάσου Νικολάου. Το δρώμενο θα συνοδεύσει με τραγούδι και κιθάρα ο Φρατζεσκάκης Γιώργος και με πιάνο ο Γιώργος Σαλτάρης, ενώ την εκδήλωση θα παρουσιάσει ο ειδικός συνεργάτης της Περιφ. Ενότητας Χανίων, Μαρκάκης Σήφης.

οικονομία και οικολογία στη θέρμανση

υψηλή θερμική αξία από το κουκούτσι της ελιάς ελάχιστες οσμές σακί 15 ή 40 κιλών & χύμα

55% οικονομία σε σχέση με το πετρέλαιο

τηλ. χωρίς χρέωση: 800 11 44555 www.mills.gr

ΣΗΜΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ

<p>ΧΑΝΙΑ Αγροφώδια Κρήτης Αμπελιόκη Μαρία Αρχοντάκης Ευάχιος Βαρυδάκη Χριστίνα Βλησιδής Στυλ. & ΣΙΑ Γιακουμάκης Γεώργιος Γλευτουσάκη Αναστασία Γλυνιαδάκη Αφού Διαμαντάκης Ιωάννης Δουρουντάκης Μανούσος Καλογριδής Μιχάλης Καπενεκάκης Μιχαήλ Κατσιφάρακης Δημήτριος Κεραμιανάκης Κωνίνος Κιοσές Παύλος Λαβούτα Αφού Λεφάκη Ν. - Λέφας Χ. Μητσουτάκης Γιώργος Μπικάκης - Εξαπηχίδου</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Κολυμβάρι Παζινός Ακρωτηρίου Κάνδανος Βρασκά Σφακιών Κουτουρά Ταυρωνίτης Κισσάμου Οαση Βαρυπέτρου Έλλης 47 Κ. Σούδα Κ. Καραμανλή 91 Χώρα Σφακιών Λουσακιές Κισσάμου Βουλγάρη Κισσάμου Νεροκούρου Χανίων Αγ. Αποστόλων 19 Σπηλιά Κισσάμου Πασακάκι Αναγνώστου Γογονή 74 Μουρινές Κυδωνίας Χωραφάκια Ακρωτηρίου Καστέλι Κισσάμου</p>	<p>ΧΑΝΙΑ Νταντιδάκης - Μύρκοβιτς Περράκης Εμμανουήλ Ρουμπεδάκης Στυλιανός Σγουρομάλης Εμμανουήλ Σηφάκης Γεώργιος Σολανάκης Ν. & ΣΙΑ Σπυριδάκης Μ. & ΣΙΑ Συνεργατική Α.Ε.-Τοράκης Τζουγανάκης Αλέξανδρος Τσαπάκης Ιωάννης Χαβαλεδάκη Αφού</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ακρωτηρίου 86 Νιό Χωριό Αποκορώνου Αγ. Πάντες Αποκορώνου Κ. Γαλατάς Κάνδανος Αρώνι Ακρωτηρίου Βρύσσες Αποκορώνου Βαρυπέτρο Κουρνας Αποκορώνου Καλύβες Αποκορώνου</p>
<p>ΡΕΘΥΜΝΟ Αγροτεχνική-Βαβουράκης Βιγλιράκης Ανδρέας Κιοσές Ιωάννης Μαραγκουδάκης Σταύρος Ροδινού Ελπίδα Στεργιάκης Εμμανουήλ Τζανακάκη Αφού</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Μοτάκη 8 Επισκοπή Αργυρής Ρέθυμνο Πλακιάς Ρέθυμνο Λοχρία Πέραμα Μυλοποτάμου</p>		

ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

“Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες”

Το αριστουργηματικό έργο του Ιουλίου Βερν: “Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες”, παρουσιάζει η Παιδική Σκηνή του Γιάννη Χριστοπούλου με πρωταγωνιστή στο ρόλο του Φιλέα Φογκ τον ηθοποιό Χάρη Ρώμα, αύριο Κυριακή στο κινηματοθέατρο: “Ελληνίς” στις 12 μ.μ. και στις 5 μ.μ.. Προώθηση εισιτηρίων στο ταμείο του Κινηματοθέατρου. Προώθηση 9 ευρώ - Ταμείο 11 ευρώ. Ισχύουν εισιτήρια ΟΓΑ.

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

ΑΠΟ 5 ΧΑΝΙΩΤΙΣΣΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΕΣ

Μηνύματα κατά

της γυναικείας κακοποίησης

Το δικό τους μήνυμα μέσα από την Τέχνη τους για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, στέλνουν καλλιτέχνιδες από τα Χανιά που ασχολούνται με τη Ζωγραφική, τη Φωτογραφία, το Θέατρο, τον Χορό.

Το σημερινό αφιέρωμα των "διαδρομών" είναι εμπνευσμένο και αφιερωμένο στη Διεθνή Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας Κατά των Γυναικών, που εορτάζεται κάθε 25η Νοεμβρίου από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ με σκοπό να αναδείξει ένα σημαντικό πρόβλημα με παγκόσμια διάσταση. Η βία κατά των γυναικών δεν κάνει διαχωρισμό μεταξύ συνόρων, πολιτισμών ή πλούτου. Είναι ένα φαινόμενο υπαρκτό σε κάθε κοινωνία, και αν δεν συμβαίνει σε εμάς, συμβαίνει δίπλα μας. Σε μια προσπάθεια ευαισθητοποίησης 5 Χανιώτισσες καλλιτέχνιδες καλούν τις γυναίκες που πέφτουν θύματα βίας, να μην φοβούνται να αντιδράσουν.

ΣΟΦΙΑ ΦΑΛΙΕΡΟΥ, χορογράφος - καλλιτεχνική διευθ. Dance Days Chania - κοινωνική λειτουργός:

«Όταν ο Άνθρωπος ξεχνάει ότι είναι άνθρωπος»

Ενα σώμα σε απόλυτο εξευτελισμό.
Ενα σώμα κάνει την υπόσταση και την αξιοπρέπειά του.
Σκέψη θολή και αδύναμη...
Συναισθήματα σκοτεινά, σε απελπισία, τρόμο και αγωνία.
Αυτοκαταστροφή και ανημπόρια...
Κατακερματισμένη εικόνα του εαυτού.
Θύτης και θύμα, μπερδεμένες έννοιες για το σώμα και την ψυχή.
Το νοςπρό επεκτείνεται και ενοχοποιεί.
Η σιωπή, θηρίο που κατασπαράζει.
Πόσο μπορεί ο άνθρωπος να αντέξει και να ανεκτεί;
Πώς ένα σώμα που γεννιέται περήφανο, κάνει τον προσανατολισμό του;
Πώς μπερδεύει το χάδι με τη σκληρότητα, την αγκαλιά και την κατανόηση με την παραβίαση και τον εγκλεισμό;
Όταν ο σεβασμός χάνεται, μπορεί και μην έχει υπάρξει ποτέ...
Όταν το σπίτι παύει να είναι φωλιά, όταν το στόμα ερμητικά κλείνει για να μη φωνάξει, κλάψει, ζητήσει βοήθεια από ντροπή...
Όταν τα μάτια κλείνουν για να μη βλέπουν την κτηνωδία...
Όταν το Σώμα, η ψυχή και η σκέψη φυλακίζονται, θωρακίζονται, εκμηδενίζονται.
Όταν ο Άνθρωπος ξεχνάει ότι είναι άνθρωπος...

Χορογραφία Σ.
Φαλιέρου,
φωτ. Στ. Μπακλαβάς.

© Stelios Baklavas

© Stelios Baklavas

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΒΟΓΙΑΤΖΗ, φωτογράφος:

«Δεν είσαι μόνη. Δεν είσαι η μόνη...»

«Οποια μορφή βίας κι αν μας βαρύνει μέσα μας υπάρχει η δύναμη που θα μας οδηγήσει στη διαφυγή-λύτρωση» λέει στις "διαδρομές" η φωτογράφος Μαγδαληνή Βογιατζή. Οι φωτογραφίες της βαθιά ανθρώπινες και εκφραστικές, επικεντρώνονται στις φιγούρες και στα πρόσωπα γυναικών. Στην πρώτη μια γυναίκα με κιβώτια γύρω της που ονοματίζουν διάφορες μορφές βίας. Καταφέρνει όμως να αποβάλλει το φορτίο και να οδηγηθεί προς τη διαφυγή.

Όπως μας λέει η κα Βογιατζή «κακοποιημένη θεωρείται μία γυναίκα η οποία υφίσταται κατ' εξακολούθηση σωματική ή ψυχολογική βία από τον σύντροφό της ο οποίος την εξαναγκάζει να ακολουθεί τις επιθυμίες του δίχως να ενδιαφέρεται για τις δικές της επιθυμίες και δικαιώματα». Και προσθέτει ότι η "έμφυλη βία" «αφορά γυναίκες από κάθε κοινωνικο-οικονομική τάξη. Είναι γυναίκες της διπλανής πόρτας οι οποίες είναι δέσμιες των κοινωνικών αντιλήψεων και συχνά οικονομικά εξαρτώμενες από τους θύτες. Η ανοχή και η σιωπή τους το μόνο που κάνουν είναι να επιδεινώνουν το πρόβλημα με αποτέλεσμα η ζωή τους να καταλήγει έρμαιο στα χέρια του θύτη.

Η θεραπεία της βίας στην οικογένεια είναι μία βαθμιαία διαδικασία με στόχο την απεξάρτηση της γυναίκας από τα πρότυπα που έχει δημιουργήσει μέσα στη χρόνια κακοποιητική σχέση, αυτά της αμφιθυμίας, της αδυναμίας και της αδρά-

νείας».

Η ίδια πιστεύει ότι οι γυναίκες αυτές: «πρέπει να σπάσουν τη σιωπή τους, να εμπιστευτούν τους ανθρώπους, τις δομές και να πιστέψουν στον εαυτό τους.

Δεν σωπαίνω σημαίνει ανοίγω τα φτερά μου για την ελευθερία, τη δικαίωση και οτιδήποτε ΔΕΝ απειλεί την ύπαρξη, την ψυχική υπόσταση, την αξιοπρέπεια, τον σεβασμό. **Δεν σωπαίνω** σημαίνει παραδειγματική τιμωρία.

Γυναίκα θυμήσου: Δεν είσαι μόνη. Δεν είσαι η μόνη...».

Η φωτογράφος
Μαγδαληνή Βογιατζή.

ΟΛΓΑ ΒΕΡΥΚΑΚΗ, εικαστικός:

«Μαζί μπορούμε»

«Μάνα και κόρη μπροστά στη ραπτομηχανή της γιαγιάς» έτσι ονομάζεται το έργο της εικαστικού Ολγας Βερυκάκη, το οποίο, «είναι αφιερωμένο στη γυναίκα, που από τη φύση της είναι προορισμένη για να φέρει τη ζωή, την καλλιτεχνία, την καλαισθησία, την ομορφιά, τη δημιουργία σε όλα τα επίπεδα».

Η εικαστικός Ολγα Βερυκάκη.

Μιλώντας για τους συμβολισμούς του έργου, για το πώς το οικογενειακό περιβάλλον από την παιδική ηλικία επηρεάζει καθοριστικά τον χαρακτήρα μιας γυναίκας, η Χανιώτισσα εικαστικός εξηγεί: «Η γιαγιά στο έργο υπάρχει ως έννοια μέσω της ραπτομηχανής της, που μοιραία γίνεται ο κρίκος σύνδεσης με το παρελθόν αλλά και με ατέλειωτες προηγούμενες γενιές γυναικών, που με την υπομονή, την απαντοχή τους και την πίστη τους στη ζωή έφεραν τον κόσμο στο σήμερα. Η μητέρα και η κόρη κεντούν μαζί το σεντόνι της ζωής της κόρης, η μητέρα εκπαιδεύει την κόρη και διορθώνει όπου χρειάζεται σύμφωνα με τα "πρέπει", καλλιεργεί την κόρη και την προετοιμάζει για να συνεχίσει στον χρόνο, σύμφωνα με τους ορισμούς κάθε προηγούμενης γενιάς. Το έργο αποπνέει μια αίσθηση δημιουργικής ηρεμίας και διαλόγου μεταξύ των δύο, δεν διαφαίνεται καμιά δυσαρέσκεια ή άρνηση της μίας προς την άλλη ή κάποια υποψία φόβου και καταπίεσης - όπως και πρέπει να είναι αυτή η σχέση. Ομως, σε ένα οικογενειακό περιβάλλον μπορεί να υπάρχει η ακριβώς αντίθετη κατάσταση: να επικρατεί ο φόβος και η βία και η γυναίκα να αναγκάζεται να βιώνει μεγάλο πόνο, εξαιτίας τόσο της παράδοσης και των κοινωνικών συμβάσεων όσο, κυρίως, της έλλειψης εμπιστοσύνης στον εαυτό της και στους άλλους. Αδύναμη για να αντισταθεί, θεωρώντας, ίσως, και ότι της αξίζει για τέτοια συμπεριφορά, μεταδίδει τα συναισθήματα και στην κόρη της, μαθαίνοντάς της να υποτάσσεται και εκείνη στον φόβο και στη βία. Δημιουργεί έτσι η ίδια η μητέρα ένα άτομο ανίκανο να αγαπηθεί, να προχωρήσει και να χαρεί τη ζωή, χωρίς να αντιλαμβάνεται και η ίδια αυτές τις συνέπειες...».

«Η σημερινή γυναίκα, μετά από τόσους αγώνες που έχουν κερδηθεί, με το βελτιωμένο μορφωτικό της επίπεδο και την οικονομική ανεξαρτησία που συχνά έχει, θα έπρεπε να ζει με μεγαλύτερη ελευθερία και ισοτιμία στη δουλειά και στην οικογένεια: να απαλλάσσεται από παρωχημένες κοινωνικές συμβάσεις που την καταπιέζουν και δεν της επιτρέπουν να απομακρύνεται από οτιδήποτε κακό και βίαιο καταστρέφει τη ζωή της: να επικοινωνεί με άλλους με άνεση και να ζητά βοήθεια για ό,τι κακό της έχει συμβεί. Γιατί, μόνο ανοίγοντας ένα παράθυρο έρχεται το φως και ο αέρας!» καταλήγει η κα Βερυκάκη.

Η εικαστικός Σύλβια Πετσούρα.

ΣΥΛΒΙΑ ΠΕΤΣΟΥΡΑ, εικαστικός:

«Θάρρος στη ζωή»

«Ζωγραφίζω συμπλέγματα ιστοριών. Αναμνήσεις βιωμάτων, εικόνων που έχω ζήσει, έχω δει, μου έχουν διηγηθεί. Άλλες είναι ευχάριστες, άλλες προβληματικές. Όταν συμβαίνει το δεύτερο, δεν απεικονίζω σκηνές βίας ή τα εμφανή σημάδια που μένουν πάνω στο κορμί, αλλά στον ανθρώπινο ψυχισμό» μας λέει η εικαστικός Σύλβια Πετσούρα που φιλοτέχνησε σε λάδι και καμβά το έργο "Σύμπλεγμα αναμνήσεων", επισημαίνοντας πως πηγή έμπνευσης αποτελεί «το κάθε βλέμμα, η κάθε σκέψη, το κάθε συναίσθημα».

«Για εμένα, δεν υπάρχει κάτι πιο ελκρινές και πιο σπουδαίο από την ανθρώπινη επαφή, πρωτίτως σε ψυχοσυναισθηματικό επίπεδο μα και σε σωματικό. Οι μορφές μου είναι γυμνές, ως σύμβολο του ολοκληρωτικού δοσίματος και εμπιστοσύνης στον Άλλο» εξηγεί η Χανιώτισσα εικαστικός και προσθέτει: «Ομως, ένα άγγιγμα, ένα χάδι μπορεί να μετατραπεί σε βίαιη συμπεριφορά και τα λόγια ή οι πράξεις να τρομάξουν ή και να πληγώσουν. Ένα καθολικό ζήτημα που αφορά όλους, αυτό της βίας κατά των γυναικών, ακριβώς όπως παγκόσμια είναι η γλώσσα της τέχνης, η οποία ξεπερνά εξ ορισμού τα όρια συνόρων, λέξεων και ταμπού, μέσω της εκφραστικής της δύναμης, μιλά άμεσα τη γλώσσα των συναισθημάτων, προσφέροντας εικόνες καθόλου εύπεπτες ή επιφανειακές...».

«Η τέχνη μπορεί να μιλήσει με συμβολισμούς, να διερευνήσει τα βάθη της ψυχής, να γιορτάσει τα συναισθήματα, τα πάθη, τους φόβους, την ευθραυστότητά μας. Μπορεί να δώσει ένα ισχυρό μήνυμα εναντίον όλων των μορφών βίας. Η τέχνη, όχι ως ένα απλό καλλιτεχνικό γεγονός, αλλά ως μια

ευκαιρία να προβληματίσει, να θέσει ερωτήματα, να ψάξει λύσεις και να νικήσει, έτσι ώστε η γυναίκα να μπορεί να είναι απλά γυναίκα και ποτέ άλλοτε θύμα βίαιων περιστατικών» αναφέρει η κα Πετσούρα και συνεχίζει λέγοντας: «Η σύγχρονη τέχνη ίσως δεν μπορεί να αλλάξει εύκολα τα πράγματα, όμως μπορεί να φέρει στο φως τα κοινωνικά προβλήματα και το κοινό μπροστά σε αυτά τα ζητήματα. Για τον καλλιτέχνη, στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι η κοινωνία δεν παραμένει αδιάφορη μπροστά σε τραγικά γεγονότα. Θα πρέπει να ανεβάσει τον πήχη, δημιουργώντας έργα που ουρλιάζουν ακόμα πιο δυνατά ενάντια σε αυτό το κακό, να σπρώξει τον θεατή σε εδάφη γόνιμα και να δίνει συνεχώς αγώνες για την ανθρώπινη ζωή και αξιοπρέπεια».

«Ζούμε σε εποχή τρομερής και ανεξέλεγκτης βιαιότητας. Την υφιστάμεθα. Τον τελευταίο καιρό έχω αρχίσει να αναρωτιέμαι βαθύτερα για το ποια είναι η ανθρώπινη φύση. Σε έναν κόσμο όπου το χρώμα για εμένα θα έπρεπε να κυριαρχεί, το μήνυμά μου είναι και θα είναι πάντα, θάρρος στη ζωή, γιατί η ευτυχία και το χρώμα συνοδεύει τη γυναίκα όταν αισθάνεται δυνατή» επισημαίνει.

ΕΛΙΑ ΒΕΡΓΑΝΕΛΑΚΗ, ηθοποιός - μουσικός:

«Δε γνωρίζω πώς να αρχίσω»

Ξεκινώ από το δεν.

Ξεκινώ από το πλην από το μείον. Ξεκινώ από το λιγότερο, το αρνητικό και τσουκερό, το ανυπόφορο. Το ανυπόφορο, ναι. Η καλύτερα το ενοχλητικό, το δυσάρεστο ή το δις δυσάρεστο, το οδυνηρό ή καλύτερα το ανυπόφορο, ναι. Ξεκινώ από το ανυπόφορο.

Η βία έχει κάτι το ανυπόφορο.

Η βία γέννησε τη βιαιότητα, τον βιασμό, τον βιαστή και εκβιαστή, την παραβίαση και τον παραβιασμό, ακόμα και η φοβία έχει μέσα της τη λέξη βία.

Δεν με ταραξεί, δεν με φοβίζει, δεν με κάνει διά της βίας να υποφέρω, δεν με ενοχλεί μόνο στις 25 Νοεμβρίου κάθε χρόνο. Δεν είναι επέτειος, δεν είναι γιορτή, δεν αρκεί μόνο μία παγκόσμια ημέρα. Δεν φτάνουν 365 παγκόσμιες ημέρες τον χρόνο για όλα τα δεινά του ανθρώπου, για όλα τα ανυπόφορα.

Κάθε μέρα επιλέγω να αποφεύγω, να σταματώ, επιλέγω να αντιδρώ σε ό,τι έχει μέσα του τη βία, σε ό,τι οτιδήποτε, σε οποιονδήποτε, οποτεδήποτε, όχι μόνο στις 25 Νοεμβρίου, κάθε μέρα αντιδρώ στο ανυπόφορο!

Η ηθοποιός, μουσικός Ελία Βεργανελάκη, (φωτ. Γ. Αναστασάκης).

ΜΕ ΛΑΜΠΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Εορτάζεται η Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα

Λαμπρός αναμένεται ο εορτασμός της 104ης επετείου της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα (1 Δεκεμβρίου 1913) που θα πραγματοποιηθεί την ερχόμενη Πέμπτη 30 Νοεμβρίου.

Στο Φρούριο Φιρκά θα γίνει την Πέμπτη η τελετή έπαρσης της σημαίας.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα που ανακοίνωσε η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, στις 11 π.μ. θα γίνει στέψη του ανδριάντα του Εθνάρχη Ελευθερίου Βενιζέλου (Πλατεία Ελευθερίας). Κατάθεση στεφάνων από μαθητές και σπουδαστές της πόλης των Χανίων, παρουσία εκπροσώπων των τοπικών αρχών. Μετά τη στέψη θα τηρηθεί ενός λεπτού σιγή και στη συνέχεια θα ανακρουστεί, από τη μουσική των Ενόπλων

Δυνάμεων, ο Θούριος του Εθνάρχη και ο Εθνικός Ύμνος. Την Παρασκευή 1 Δεκεμβρίου στις 7 π.μ. στον Μητροπολιτικό Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου θα τελεστούν Όρθρος Θεία Λειτουργία – Μνημόσυνο. Θα ακολουθήσει στις 11 π.μ. επίσημη Δοξολογία στο Μητροπολιτικό Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου. Μετά το τέλος της Δοξολογίας θα σχηματιστεί πομπή για την μεταφορά της Σημαίας στο Φρούριο Φιρκά. Στις 11.30 π.μ. στο Φρούριο Φιρκά τε-

λετή έπαρσης τη σημαίας.

Ο πανηγυρικός της ημέρας θα εκφωνηθεί από τον δήμαρχο Χανίων, Τάσο Βάμβουκα, και στην συνέχεια θα γίνει έπαρση της Σημαίας.

Θα ακολουθήσει επίσκεψη στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, με παρουσίαση νέων εκθεμάτων-δωρεών, και στη συνέχεια στο Δήμο Χανίων.

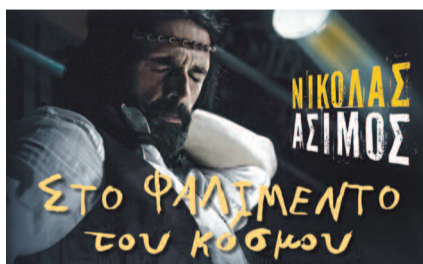
ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ "ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ"

Επίσης, στις 7 μ.μ. θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος».

ΣΤΟ "ΒΥΡΣΟΔΕΨΕΙΟ"

Παράσταση - αφιέρωμα στον Νικόλα Ασιμο

Μια μουσικοθεατρική παράσταση βασισμένη σε κείμενα μουσικής και τραγούδια του Νικόλα Ασιμου με τίτλο: "Στο φαλιμένο του κόσμου", θα παρουσιαστεί αύριο Κυριακή στις 9.30 μ.μ. στον χώρο πολιτισμού: "Βυρσοδεψείο", στην οδό Βιβιλάκη 29 στα Ταμπακαριά της Χαλέπας (2821050569 / 6989851306). Στον ρόλο του «ΕΤΣΙ»: Ο Λεωνίδας Κακούρης. Μαζί του, οι Μουσικοί: Βαγγέλης Καζαν-

τζής Δημήτρης Χατζηδημητρίου και Διονύσης Μακρής.

Συμμετέχει η Κατερίνα Μακαβού. Τιμές εισιτηρίων: 13 ευρώ γενική είσοδος και 10 μειωμένο (φοιτητικό, ανέργων). Τα εισιτήρια θα διατεθούν στο Βυρσοδεψείο τη μέρα της παράστασης. Το κοινό παρακαλείται για

την έγκαιρη προσέλευσή του. Πληροφορίες - Κρατήσεις: Αρβανιτίδου Χρύσα, 2310257218, 6986713300.

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Στο μεταξύ, το θεατρικό φεστιβάλ που οργανώνουν οι "Οψεις Πολιτισμού" συνεχίζεται ως εξής:

• Δευτέρα 27 Νοεμβρίου, 9 μ.μ., Βενιζέλιο Ωδείο: "Frida".

• Τρίτη 28 Νοεμβρίου, 9 μ.μ., Βενιζέλιο Ωδείο: "Εκτός ύλης", του συγγραφέα Κώστα Λεϊμονή με τον Γεράσιμο Σκιαδαρέση. Τιμές εισιτηρίων: 13 ευρώ γενική είσοδος και 10 ευρώ μειωμένο (φοιτητικό, ανέργων) ανά παράσταση. Προώληση εισιτηρίων: Γραμματεία Βενιζέλειου Ωδείου

"You C.A." η νέα καλλιτεχνική στέγη στα Χανιά

Μια νέα καλλιτεχνική στέγη εγκαινιάστηκε προχθές το βράδυ στα Χανιά, έχοντας σαν στόχο να προσφέρει σε όλο το φάσμα της θεατρικής τέχνης και να αποτελέσει έναν πρωτοποριακό και ζωντανό χώρο, ενώνοντας επαγγελματίες και ερασιτέχνες μέσα από τις παραστατικές τέχνες. Πρόκειται για το "You C.A." (You Create Art), ένας χώρος που βρίσκεται στην οδό Καραϊσκάκη 76.

Την ευθύνη λειτουργίας έχουν τρεις νέοι άνθρωποι, ο Γιώργος Κοκολάκης, η Αρχόντισσα Κοκοτσάκη και η Μικέλα Παπαδουλάκη. «Για μας είναι ένα όνειρο που θέλαμε να κάνουμε πραγματικότητα. Συμπτύξαμε τις επιθυμίες και των τριών μας και "χτίζουμε" τη βάση για να δημιουργήσουμε πολλά πράγματα», σημειώνει στις "διαδρομές", η Αρχόντισσα Κοκοτσάκη. «Αρχικά ξεκινάμε με μαθήματα υποκριτικής, χορού, αυτοσχεδιασμού, θέατρο, ορθοφωνία και σεμινάρια. Θέλουμε να κάνουμε πολλά...», τονίζει η ίδια. «Θα κάνουμε μαθήματα σε άτομα με ειδικές ανάγκες ενώ έχουμε προτείνει και το έχουν δεχθεί να πάμε στο Γηροκομείο και να κάνουμε δωρεάν μαθήματα. Είμαστε πάρα πολύ τυχεροί στα Χανιά γιατί έρχονται και διαμένουν στην πόλη μας

Οι υπεύθυνοι του "You C.A." Μικέλα Παπαδουλάκη, Γιώργος Κοκολάκης και Αρχόντισσα Κοκοτσάκη.

άτομα από άλλα κράτη όπως από Αυστρία, Σκωτία και Βενεζουέλα κι έτσι τυγχάνει να έχουμε καθηγητές σε αυτό το κομμάτι που είναι... σούπερ! Είναι άτομα που είναι εξειδικευμένα πάνω στο θέατρο και στην υποκριτική και ινώθουμε πολύ ευτυχώς γι' αυτό», καταλήγει η Αρχόντισσα Κοκοτσάκη.

Μ. Καρτσ.

ΣΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΡΟΥΜΑΤΑ

Εορτασμός Επετείου Εθνικής Αντίστασης

Εκδήλωση για τον εορτασμό της Επετείου της Εθνικής Αντίστασης θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή στις 11 π.μ. στο Μνημείο Πεσόντων στην πλατεία Παλαιών Ρουμάτων.

Η εκδήλωση οργανώνεται από τον Δήμο Πλατανιά και το Συμβούλιο της Τοπικής Κοινότητας Παλαιών Ρουμάτων και περιλαμβάνει επιμνημόσυνη δέηση, χαιρετισμό από τον δήμαρχο Πλατανιά, Γιάννη Μαλανδράκη, ομιλία από τον φοιτητή του Πολυτεχνείου Κρήτης, Ευστράτιο Χρ. Κουτρούλη, κατάθεση στεφάνων, ενός λεπτού σιγή και ανάκρουση Εθνικού Ύμνου.

ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ

Ξενάγηση σε μνημεία

Αύριο Κυριακή θα πραγματοποιηθεί η προγραμματισμένη ξενάγηση, με θέμα: «Γνωριμία με τα μνημεία του Ενετικού Λιμένα» από την Ειδική Συνεργάτιδα των Γενικών Αρχείων του Κράτους, Ζαχαρένια Σημανδράκη, στο πλαίσιο των δωρεών ξεναγήσεων, που υλοποιεί ο Δήμος Χανίων, με τη συνεργασία των ξεναγών, και άλλων τοπικών. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «ως σημείο συνάντησης - αφετηρία έχει οριστεί το Δημαρχείο Χανίων».

ΕΣΠΕΡΙΔΑ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Το Θέατρο στην Εκπαίδευση

Εσπερίδα για το θέατρο στην εκπαίδευση που θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή στις 6 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων με την εκπαιδευτικό - θεατρολόγο Ελένη Τιμπλαλέξη και τον εκπαιδευτικό - ηθοποιό Χρήστο Ραχιώτη. Την εσπερίδα διοργανώνει η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων (Τοπικό Δίκτυο Θεατρικής Αγωγής) με αφορμή την παγκόσμια ημέρα για το θέατρο στην εκπαίδευση. Συνδιοργανωτές είναι η Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και το Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΑΙΝΙΑΣ ΣΤΟ ΤΕΕ

"Οι στάχτες της Αντζελα"

Συνεχίζεται το κινηματογραφικό πανόραμα Ιρλανδικών ταινιών που παρουσιάζει ο πολιτιστικός σύλλογος "Οι φίλοι των γραμμάτων και των τεχνών" στην αίθουσα του Τ.Ε.Ε. Δυτικής Κρήτης (Νεάρχου 23, είσοδος από Γιαμπουδάκη) με την ταινία: "Οι στάχτες της Αντζελα/Angela's ashes" (1999), του Άλαν Πάρκερ, αύριο Κυριακή στις 8 μ.μ. Την ταινία θα προβολήσει η εκπαιδευτικός Μαρία Μαθιουδάκη.

ΜΕ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΛΟΦΟ ΚΑΣΤΕΛΙ

Στα Χανιά η λαϊκή τέχνη των Ζαπατίστας

Μια έκθεση ζωγραφικής που κάνει το γύρο του κόσμου με στόχο τη διάδοση του αγώνα των αυτόνομων μεξικανικών κοινοτήτων, φιλοξενείται στην κατάληψη Rosa Negra, στον λόφο Καστέλι στα Χανιά. Η έκθεση με θέμα "η λαϊκή τέχνη μέσα από την εμπειρία της αντίστασης" περιλαμβάνει τις εξής δράσεις: «Σήμερα Σάββατο 25/11 : ο δρόμος των ζαπατίστας μέσα από τα μάτια μιας συντρόφισσας από τις κοινότητες των τσιπάς, (ακολουθεί καφεενείο

οικονομικής ενίσχυσης). Τετάρτη 29/11: ανοιχτή έκθεση. Παρασκευή 1/12 : ανοιχτή έκθεση. Σάββατο 2/12: συλλογική παρουσίαση του ζαπατιστικού αγώνα μέσα από τα μάτια ανθρώπων που επισκέφτηκαν τα χωριά των ζαπατίστας. Η έκθεση και οι συζητήσεις θα ανοίγουν 20:00 - 23:00».

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΪΣΤΕ
μαζί μας στο
diadromes@haniotika-nea.gr

παιδότοπος

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Γ1 ΤΑΞΗ 10ου ΔΗΜ. ΣΧ. ΧΑΝΙΩΝ

«Α να 'χα ζώα»

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

“Σπίτι με κήπον” το τίτλος ενός απ’ τα “κρυμμένα” ποιήματα του μεγαλύτερου Έλληνα ποιητή, του Κ.Π. Καβάφη, που ωστόσο έχει “ανθολογηθεί” στο βιβλίο της Γλώσσας της Γ’ Δημοτικού. «Α να 'χα ζώα», λέει σ’ ένα στίχο του ο Αλεξανδρινός Ποιητής, για να μας “αραδιάσει” στη συνέχεια, με τον δικό του ξεχωριστό τρόπο τα ζώα που θέλει... “Α να 'χα ζώα” και ο τίτλος του σημερινού Παιδότοπου που περιέχει αποσπά-

ματα από τα “Σκέφτομαι και γράφω” που έγραψαν και κάποιες από τις ζωγραφιές που έκαναν τα παιδιά της Γ1 τάξης του 10ου Δημ. Σχ. Χανίων, ύστερα από τη διδασκαλία του ποιήματος, στο στάδιο της έκφρασης. Στα ζώα που έχει ο κήπος του σπιτιού των ονείρων τους εστιάζουν το ενδιαφέρον τους. Να δώσω πρώτα τα συγχαρητήρια μου στη δασκάλα τη Μαρίνα Φλεμετάκη, ή στους μαθητές και στις μαθήτριές της;

Μάλλον το πρώτο. Κατά το δάσκαλο και οι μαθητές τους. Πάντα άξια κυρία Μαρίνα! Πάντα τέτοιες εργασίες να κάνετε στην τάξη σας, καλά μου Τριτάκια (ένα απ’ αυτά και η εγγονή μου η Ευδοκία) για να χαίρονται και οι γονείς σας και οι γιαγιάδες με τους παπούδες σας κι όλοι οι άλλοι που σας αγαπούν!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος**

Το εξοχικό μου βρίσκεται στους πρόποδες ενός επιβλητικού βουνού δίπλα στις εκβολές μιας σμαραγδένιας λίμνης. Είναι ένα απλό διώροφο σπιτάκι με ένα μεγάλο περιβόλι όπου έχω φυτέψει με αγάπη διάφορα είδη δέντρων με την βοήθεια και τις χρυσές συμβουλές του παππού μου [...]

Δίπλα από το σπίτι μου βρίσκεται ένας μικρός στάβλος με πέντε ζωηρά άλογα, δέκα ναζιάρες γάτες και τρεις σκύλους - φύλακες που είναι για μένα οι πιο καλοί φίλοι.

Γύρω - γύρω από το σπίτι υπάρχει ένας χώρος με αγριολούλουδα που δίνουν ευωδία και ομορφιά σε όλο τον χώρο: μαργαρίτες, ανεμώνες, αγριοτριανταφυλλίες, κυκλάμινα [...]

Νεφέλη Νίκου

Το ονειρμένο μου σπίτι θα ήθελα να έχει και έναν μεγάλο κήπο. Ο κήπος θα ήθελα να έχει δέντρα, λουλούδια και κυρίως ζώα. Όπως άλογα, χίνες, γάτες, σκύλους και πάπιες. [...]

Γιάννης Σπανουδάκης

Θα ήθελα να είχα ένα σπίτι στην εξοχή. Θα ήταν δίπλα σε δάση και ποτάμια. Να είχα μια μεγάλη αυλή με πολλά ζώα όπως κότες, σκύλους, γάτες, άλογα και πολλά άλλα.

Βαγγέλης Βλαμάκης

[...] Τον παπαγάλο τον ονόμασα Αδριανή και τα δύο κουτάβια τα λένε Μυρτώ και Ευδοκία. Τις δύο γάτες τις ονόμασα Σοφία και την άλλη Κέλλυ. Το ένα κοτοπουλάκι το λένε Ελλη, το άλλο Ευτυχία και τη μαμά που είναι μπροστά την λένε Φρειδερίκη. Θα 'θελα να 'χα και δύο άλογα. Το ένα άλογο να το λένε Αντα και το άλλο να το λένε Μικαέλα. Φυσικά θέλω και ένα προβατάκι που να το λένε Νεφέλη.

Ραφαέλα Παπαδογεωργάκη

[...] Επίσης θέλω δύο πολύχρωμα παγώνια που όταν φεύγουν με χαιρετάνε ανοίγοντας τα φτερά τους σαν βεντάλια και τρία ροζ γουρουνάκια και θα γελάω όταν κάνουν οϊκ οϊκ. Α! να μην ξεχάσω τις μαιμούδιτσες που θα κρέμονται πάνω στα δέντρα. Και βέβαια θα έχω μεγάλο εξοχικό - σπίτι και θα είμαι χαρούμενη.

Ευτυχία Κατσαφράκη

[...] Θα ήθελα επίσης μια οικογένεια με κουτάβια. Θα είχα και χίνες, κουνέλια και πρόβατα. Οι αγελάδες θα μου έδιναν γάλα. Εκεί θα υπήρχαν και κότες με κοτοπουλάκια και γαλοπούλες με γαλοπουλάκια.

Φρειδερίκη Δασκαλάκη

[...] Θα ήθελα να είναι κοντά η θάλασσα να έκανα πολλές βουτιές και πολλά μπάνια. Επίσης θα ήθελα να φοράω τη μάσκα μου και να μελετώ τα πολλά και παράξενα είδη ψαριών.

Κέλλυ Χατζησταύρου

Σπίτι με Κήπον

Ήθελα νάχω ένα σπίτι εξοχικό μ' έναν πολύ μεγάλο κήπο - όχι τόσο για τα λουλούδια, για τα δένδρα, και τες πρασινάδες (βέβαια να βρίσκονται κι αυτά· είν' ευμορφότατα) αλλά για νάχω ζώα. Α νάχω ζώα! Τουλάχιστον επτά γάτες - οι δυο κατάμαυρες, και δυο σαν χιόνι κάτασπρες, για την αντίθεση. Έναν σπουδαίο παπαγάλο, να τον αγροικώ να λέγει πράγματα μ' έμφρασι και πεποίθησι. Από σκυλιά, πιστεύω τρία θα μ' έφθαναν. Θάθελα και δυο άλογα (καλά είναι τ' αλογάκια). Κ' εζ άπαντος τρία, τέσσαρα απ' τ' αξιόλογα τα συμπαθητικά εκείνα ζώα, τα γαϊδούρια, να κάθονται οκνά, να χαίροντ' οι κεφαλές των.

Κωνσταντίνος Π. Καβάφης

[...] Θα ήθελα και πολλά ζώα όπως τρεις γάτες, ένα άλογο και έναν σκύλο. Στο εξοχικό μου που θα είχε μεγάλο χώρο θα έκανα ιππασία. Θα προτιμούσα βέβαια το εξοχικό μου να είναι κοντά στη θάλασσα.

Αδριανή Κοκκίνου

[...] Θα ήθελα να είχα γύρω απ' το εξοχικό μου παπαρουνές, τριαντάφυλλα, μαργαρίτες και κυκλάμινα. Επίσης θα ήθελα έναν γαϊδάρο, τρία γουρουνάκια, επτά κότες και έναν κόκορα.

Στράτος Λυμπερίδης

[...] Τα ζώα που έχω είναι δύο καφέ άλογα, λίγα προβατάκια, ένα γουρουνάκι και κοτούλες που μου δίνουν αυγά. Ακόμα έχω έναν μπλε παπαγάλο, τον Κορνήλιο, μια άσπρη γάτα, την Κλεοπάτρα, και έναν όμορφο ζωηρό σκύλο που τον λένε Ροκάν επειδή συνέχεια ροκανίζει.[...]

Μυρτώ Λάμπρου

Ήθελα να 'χα ένα σπίτι εξοχικό με μεγάλη πισίνα και πολλά ζώα. Την πισίνα την θέλω για να περνώ όμορφα το καλοκαίρι μου παρέα με τους φίλους μου και την οικογένειά μου. Γύρω απ' την πισίνα θα έχω δύο σκύλους για φύλακες. [...]

Κώστας Αμαραντίδης

Αν είχα ένα αγρόκτημα θα έβαζα πολλά ζώα! Ας πούμε μια γάτα, έναν σκύλο, προβατάκια, μια κατσίκια, ένα γκρίζο γαϊδουράκι. Επίσης μια ασπρόμαυρη αγελάδα, ένα στρουμπουλό γουρούνι που να κυλιέται μέσα στις λάσπες. Ένα άλογο, μια χίνα και έναν όμορφο κούνελο! [...]

Σοφία Μπιαντσάρνη

[...] Θα ήθελα να έχω και ζώα. Δύο γάτες πολύχρωμες, δύο άλογα να είναι διαφορετικά το ένα από το άλλο και δύο ξεχωριστούς σκύλους. Θα ήθελα και μια χαριτωμένη μαιμού να κάνει ζαβολιές, να σκαρφαλώνει στα δέντρα και να πειράζει τους περαστικούς.

Αντα Παριωτάκη

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Ματινική ονομασία του βοτάνου είναι *POLYPODIUM vulgare* (Πολυπόδιο το κοινό). Ανήκει στην οικογένεια των Πολυποδιών. Το συναντούμε με τις κοινές ονομασίες Πολυπόδι ή δενδροφθείρι.

Πολυπόδιο το κοινό

Φύεται σε όλη την Ευρώπη και στις εύκρατες χώρες του βορείου ημισφαιρίου. Το συναντούμε σε σκιαζόμενους βράχους, στη βάση των τοίχων και των κορμών των δένδρων. Είναι πτερυδόφυτο και κοσμητικό. Πολύ κοινή φτέρη με φύλλα πτεροειδή. Φυτό μάλλον αειθαλές, με ποικίλο μέγεθος. Το ύψος του κυμαίνεται από 5 έως 35 εκατοστά. Ρίζωμα έρπον, παχύ, σκεπασμένο από καστανά λέπια. Το ρίζωμα του φυτού είναι βρώσιμο.

Ιστορικά στοιχεία

Η ονομασία του βοτάνου οφείλεται στο σχήμα των φύλλων του φυτού που περιλαμβάνει πολλά ζεύγη φύλλων μπορούν να φτάσουν σε αριθμό από 8 έως 18 και μοιάζουν με πόδια. Από την αρχαιότητα το βότανο χρησιμοποιήθηκε ως καθαρτικό. Στις βόρειες χώρες η ανάπτυξη του βοτάνου στις ρίζες των δρυών δημιούργησε την εντύπωση στους Δρυίδες ότι πρέπει να διαθέτουν ειδικές θεραπευτικές ικανότητες.

Το πολυπόδιο στην Ελλάδα μνημονεύεται για πρώτη φορά από τον Θεόφραστο.

Στην ευρωπαϊκή λαϊκή ιατρική χρησιμοποιήθηκε παραδοσιακά για την θεραπεία της ηπατίτιδας και του ίκτερου. Το χρησιμοποιούσαν και σε περιπτώσεις απώλειας της όρεξης.

Ο Gerard αναφέρει ότι ο Διοσκουρίδης έγραψε ότι η ρίζα του βοτάνου είναι πολύ καλή για τις αρθρώσεις και για τους ερεθισμούς ανάμεσα στα δάκτυλα.

Ο Culpepper αναφέρει ότι το βότανο είναι ήπιο και χρήσιμο καθαρτικό, δρα αργά και μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ζωμούς μαζί με τεύτλα, μαϊντανό, μολόχα, τζίντζερ, μάραθο ή γλυκάνισο.

Συστατικά - χαρακτήρας

Το ρίζωμα του φυτού είναι πολύ γλυκό. Περιέχει ρητινώδη ουσία, ένα αιθέριο έλαιο, τανίνη και σακχαρούχες βλέννες. Η ρίζα έχει μία

μοναδική, μάλλον δυσάρεστη οσμή και μια γλυκιά γεύση στην αρχή, η οποία στη συνέχεια προκαλεί ναυτία. Η ρίζα περιέχει 15,5% σακχαρόζη και 4,8% γλυκόζη.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιείται η ρίζα του φυτού.

Τα φύλλα μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν διότι έχουν τις ίδιες θεραπευτικές ιδιότητες αλλά πολύ λιγότερο δραστικές.

Το βότανο συλλέγεται

Μάρτιο και Απρίλιο

είναι όμως προτιμότερο να συλλέγεται

τους φθινοπωρινούς μήνες (Σεπτέμβριο,

Οκτώβριο ή και Νοέμβριο σε ψυχρότερα

κλίματα). Οι ρίζες

πλένονται και αποξηραίνονται. Μπορούν να γίνουν και σκόνη.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο δρα ως ανθελμινθικό, χολαγωγό, διουρητικό, αντιβηχικό, αναπνευστικό, τονωτικό και καθαρτικό.

Η χρήση του συμβάλλει στην εξαγωγή παρασίτων από το έντερο. Αυξάνει την παραγωγή της χολής και την απόρριψη της από το σώμα. Καταπραύνει, λιπαίνει και μαλακώνει τους ερεθισμένους ιστούς και ειδικά της βλεννογόνες μεμβράνες. Αυξάνει την διούρηση, καθαρίζει το φλέμα από το στήθος προκαλώντας βήχα. Ανακουφίζει σε αναπνευστικές παθήσεις. Είναι δραστικό καθαρτικό που προκαλεί την υδαρή

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως αφέψημα. Βράζουμε ένα κομμάτι της ρίζας ή ένα κουταλάκι κοφτό σκόνη σε ένα φλιτζάνι του τσαγιού νερό για 10 λεπτά. Άμα βράσει το πίνουμε κρύο και νηστικοί, ένα φλιτζάνι κάθε πρωί.

Προφυλάξεις

Αν και δεν υπάρχουν στοιχεία που να υποδεικνύουν ότι το βότανο περιέχει τοξικές ουσίες, είναι γνωστό όμως ότι αρκετά ήδη φτέρης περιέχουν καρκινογόνες ουσίες και για τον λόγο αυτό συνιστάται κάποια προσοχή. Επίσης πολλά είδη φτέρης περιέχουν θειαμινάση, ένα ένζυμο το οποίο μειώνει τα επίπεδα των βιταμινών Β. Αν βέβαια προσθέσουμε στην διατροφή μας τροφή πλούσια σε βιταμίνες Β μειώνουμε την απώλεια σημαντικά. Επιπροσθέτως πρέπει να γνωρίζουμε ότι το βρώσιμο του βοτάνου ή η αποξηράνση του και η χρήση του στη συνέχεια εξουδετερώνει την δράση της θειαμινάσης. Δεν πρέπει να χρησιμοποιείται εξωτερικά, καθώς μπορεί να προκαλέσει δερματικά εξανθήματα

εκκένωση των εντέρων. Βελτιώνει την γενική υγεία τονώνοντας τον οργανισμό.

Το αφέψημα των ριζών χρησιμοποιείται για τη θεραπεία της πλευρίτιδας, της κνίδωσης, του πονόλαιμου και των πόνων στο στομάχι και ως ένα ήπιο καθαρτικό για τα παιδιά.

Το αφέψημα όλου του φυτού απομακρύνει τα παράσιτα του εντέρου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

«Δεν θα έλεγα ότι είναι συνεντεύξεις. Περισσότερο συνομιλίες θα τις έλεγα. Θυμάμαι με τον Φατούρο που όταν τελειώσαμε την κουβέντα μας με συνόδευσε ως την πόρτα και μου είπε διακριτικά «με συγχωρείτε, επειδή τελείωσε η σημερινή συζήτηση μπορείτε να μου πείτε πότε θα έρθετε για τη συνέντευξη;». Η δημοσιογράφος Σόνια Ζαχαράτου έχει έναν ξεχωριστό τρόπο να ξεκλειδώνει τους συνομιλητές της για να φωτίσει πτυχές της προσωπικότητας και του έργου τους. Συνεντεύξεις που μοιάζουν συχνά με εξομολόγηση, όπως είχε σχολιάσει ο κορυφαίος εικαστικός Γιάννης Κουνέλλης.

ΣΟΝΙΑ ΖΑΧΑΡΑΤΟΥ:

«Κέρδος ζωής οι συνεντεύξεις με σημαντικές προσωπικότητες»

Ίσως γι' αυτό το βιβλίο της "Οι Απέναντι – 23 συνεντεύξεις και μια συζήτηση" που κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις "Πολύτροπον" διαβάζεται απνευστί. Γιατί βασίζονται στην εμπιστοσύνη. Πράγμα καθόλου αμελητέο αν αναλογιστεί κανείς ότι οι "Απέναντι" είναι κάποιες από τις κορυφαίες προσωπικότητες του καιρού μας: Από τη Λούλα Αναγνωστάκη και τον Γιώργο Βέλτσο μέχρι τον Λευτέρη Βογιατζή, τον Θόδωρο Τερζόπουλο, τον Έντγκαρ Μορέν, τον Λεωνίδα Καβάκο, τον Χάουαρντ Ζιν, τον Πέτρο Θέμελη κ.ά. Συνεντεύξεις που είχαν πρωτοδημοσιευτεί στο "BH-Magazine" αλλά διατηρούν όλους τους "χυμούς" τους καθώς ξεφεύγουν από τη συγκυρία που της γέννησε. Συναντήσαμε την κα Ζαχαράτου στα Χανιά όπου ταξίδεψε για να παρουσιάσει το βιβλίο της και "ξεφυλλίσαμε" μαζί μερικές από τις σελίδες αυτών των συνομιλιών...

και η γλυκύτητα του Θέμελη αλλά και η αυστηρότητα του Καβάκου. Από την άλλη, ο Κουρεντζής πετάει στα σύννεφα, έχει μια απίστευτη φαντασία, σου δημιουργεί διαρκώς εικόνες κι όμως μπορεί την ίδια στιγμή να είναι τόσο οργανωτικός και πειθαρχημένος στη δουλειά του! Ο Μανώλης Κορρές ήταν πολύ λιτός στον λόγο του, λεπτομερειακός και τρυφερός. Γοπευτέγκα επίσης από την Αναγνωστάκη αλλά και τον Γιάννη Κουνέλλη που αφέθηκε εντελώς στην κουβέντα μας. Με συγκίνησε πολύ η Χρύσα με τη μοναξιά της αλλά και το γεγονός ότι ο Βογιατζής αισθάνθηκα ότι ακούμπησε ολόκληρος πάνω μου την αγωνία αλλά και την ελπίδες του καθώς μιλήσαμε 3 μήνες μόλις πριν πεθάνει. Για όλους μπορώ να πω κάτι. Δεν έχω κρατήσει κάτι αρνητικό. Μια δυο φορές που μου έτυχε να κυλήσει αρνητικά και δεν την έβγαλα τη συνέντευξη.

Στην εισαγωγή του βιβλίου λέτε ότι γοπευτικές συνεντεύξεις είναι εκείνες που γίνονται πέρα από τη δημοσιογραφική συγκυρία...

Το επιδιώκω αυτό, δεν με ενδιαφέρει αλλιώς.

Θα έλεγε κανείς ότι χειρίζεστε διακριτικά τους συνομιλητές σας. Σαν να μην θέλετε να φαίνεστε στο προσκήνιο...

Δεν θέλω να προβάλλω το εγώ μου. Θέλω να προβάλλω τον άλλο. Βεβαίως όταν γίνονται αυτές οι συνομιλίες μιλάω πολύ περισσότερο από όσα αποτυπώνονται στο χαρτί. Στο κείμενο θέλω να δώσω όσο περισσότερο χώρο μπορώ στον φιλοξενούμενό μου και μέσα από αυτό να αποκαλύψω στοιχεία του χαρακτήρα του, που μέσα από μια ρεπορταζιακή συνέντευξη που εστιάζει κυρίως στο έργο του άλλου δεν θα έβγαιναν.

Συχνά αρκεί ένα μικρό ερέθισμα για να φωτίσει μια απάντηση ένα ολόκληρο κόσμο. Μήπως οι απαντήσεις είναι τελικά αυτές που κάνουν τις καλές συνεντεύξεις;

Είναι και παιχνίδι η συνέντευξη. Δίνεις ένα ερέθισμα και ο άλλος το πάει παρακάτω. Βεβαίως αν ο συνομιλητής σου δεν έχει κάτι σημαντικό να πει δεν μπορεί να γίνει συνέντευξη. Αν δεν θέλει να μιλήσει, αν είναι κλειστός, αν δεν του πηγαίνεις εσύ...

Η εμπιστοσύνη είναι "κλειδί" για να πετύχει μια συνέντευξη;

Εξαρτάται πάντα από τον άνθρωπο που έχεις απέναντί σου και πόσο αυτός ανοίγεται. Θα έλεγα ότι οι γυναίκες είναι πολύ πιο κλειστές, ενώ οι άντρες έχουν μια αθωότητα. Δεν ξέρω αν φταίει που εγώ είμαι γυναίκα δημοσιογράφος. Ίσως αν ήμουν άντρας να έκανα κι άλλες ερωτήσεις. Πάντως, όλη η στάση του ανθρώπου που κάνει τη συνέντευξη παίζει ρόλο. Είναι η ευγένεια, είναι ο τρόπος που χειρίζεται το υλικό του, είναι μικρές λέξεις που επιλέγει και βοηθάνε τον άλλο να απελευθερωθεί και να σου μιλήσει.

Υπήρξε κάποια περίπτωση από τους ανθρώπους που περιλαμβάνονται στο βιβλίο που σας δυσκόλεψε;

Με δυσκόλεψαν περισσότερο η Διοχάντη και η Βάνα Ξένου. Είχαν ένα πολύ γοπευτικό λόγο αλλά ήταν πιο εγκεφαλικές γιατί ήθελαν να αποδώσουν μόνο το κομμάτι της δουλειάς χωρίς μέσα να μπαίνουν προσωπικά στοιχεία. Δεν συνέβη αυτό με τις άλλες γυναίκες τη Ρομιγί ή την Αναγνωστάκη. Με τους άντρες δεν είχα θέμα με κανένα.

Ακόμα και με την τελευταία συζήτηση με τους Δ. Δημητριάδη και Γ. Βέλτσο που μοιάζει κάπως... παραληρηματική;

Αυτό ήταν κόλαση όχι συνέντευξη! Στην απομαγνητοφώνηση δεν υπήρχε αυτή η ροή που υπάρχει στο κείμενο. Τη μελετούσα ώρες επί ωρών γιατί έπρεπε να δώσω έναν ειρμό σε όλο αυτό. Κατά τη διάρκεια δε της συνέντευξης

«Πραγματικά αισθάνομαι ευγνωμοσύνη απέναντι σε όλους αυτούς τους ανθρώπους γιατί με βοήθησαν να δω καθαρότερα κάποια πράγματα αηλά και μου άνοιξαν καινούργια μονοπάτια στη σκέψη μου»

πρώτη φορά που αισθάνθηκα ότι δεν καταλάβαινα τι λέγεται. Είναι τέτοιος ο λόγος τους όμως. Δεν το έκαναν διεκδικώντας ο ένας τα πρωτεία από τον άλλο, διαφωνούσαν και γίνονταν μια πάλη μεταξύ τους. Ήταν μια εμπειρία ενδιαφέρουσα!

Ο δημοσιογράφος μοιάζει λίγο με τον ηθοποιό. Πρέπει να κατανοήσει διαφορετικούς κόσμους για να γράψει γι' αυτούς. Σας κάνει να αισθάνεστε πιο πλούσια ως άνθρωπος όλη αυτή η εμπειρία;

Βέβαια. Έχω αποκτήσει πάρα πολλές γνώσεις εξαιτίας όλων αυτών των ανθρώπων. Μπήκα στη διαδικασία να διαβάσω βιβλία, να δω πράγματα. Όμως και ως άνθρωπος αισθάνομαι πολύ τυχερή που γνώρισα αυτούς τους ανθρώπους. Είναι ένα κέρδος ζωής. Πήρα χαρά αλλά και ερεθίσματα που με πήγαν παραπέρα.

Τι σας έκανε εντύπωση από τις συναντήσεις που είχατε με αυτές τις προσωπικότητες;

Μου έκανε εντύπωση ο Βογιατζής με το "άνοιγμά" του όπως και η Δουκάκη. Μου έκανε εντύπωση η τρυφερότητα

Πάτε στις συνεντεύξεις με την έγνοια να λύσετε δικές σας απορίες ή να εκφράσετε απορίες του κοινού;

Λύνω κι εγώ δικές μου απορίες μέσα από όλο αυτό. Δεν μιλάω για προσωπικά θέματα π.χ. τι θα κάνω με το παιδί μου, αλλά για γενικότερα θέματα που φαντάζομαι ότι έχουν μια ευρύτητα είτε πρόκειται για φιλοσοφικά θέματα είτε πολιτικά κ.ά.

Κοιτάζοντας τις συνεντεύξεις σας αυτές με μια απόσταση, βρήκατε ξανά τη συγκίνηση που αισθανθήκατε όταν τις κάνατε;

Ναι και πραγματικά αισθάνομαι ευγνωμοσύνη απέναντι σε όλους αυτούς τους ανθρώπους γιατί με βοήθησαν να δω καθαρότερα κάποια πράγματα αλλά και μου άνοιξαν καινούρια μονοπάτια στη σκέψη μου. Έμαθα πολλά, χάρηκα πολύ και με κάποιους, όπως με τη Διοχάντη και την Ξένου, έχουμε κρατήσει επαφή. Επίσης, δημιουργήθηκαν φιλίες, όπως με τον Βέλτσο και τον Θέμελη. Με τον Μηνά τον Χατζησάββα και τον Τερζόπουλο ήμασταν ήδη φίλοι.

Οι συνεντεύξεις με φίλους τι ιδιαίτερο έχουν;

Έχουν ενδιαφέρον γιατί παρότι ξέρεις πάρα πολλά για εκείνους προσπαθείς να εκμαιεύσεις καινούρια στοιχεία. Από την άλλη πολλά πράγματα για την ψυχοσύνθεσή του τα θεωρείς αυτονόητα και τα προσπερνάς, ενώ ο αναγνώστης δεν τα γνωρίζει.

Τι συνδέει όλους αυτούς τους ανθρώπους που περιλαμβάνονται στο βιβλίο;

Νομίζω ότι όταν έχεις κατακτήσει πράγματα έχεις αυτοπεποίθηση και ξέρεις ποιος είσαι, τι έχεις προσφέρει και πως σε βλέπει ο κόσμος. Σε αυτές τις περιπτώσεις ακόμα και να γίνει ένα

λάθος από τον δημοσιογράφο δεν σε ενοχλεί, αρκεί βέβαια το σύνολο να είναι καλό.

Δέος αισθανθήκατε κάποιες φορές;

Περισσότερο υπέρμετρο σεβασμό προς όλους και πολύ μεγάλη ευγνωμοσύνη που με εμπιστεύτηκαν και μου άνοιξαν το σπίτι τους. Το θεωρώ κατάκτηση ζωής. Παράσημο.

Τι κρατάτε από το βιβλίο;

Το βιβλίο αυτό με χαροποίησε πολύ γιατί δεν πίστευα ότι το κοινό θα ενδιαφέρονταν για ένα βιβλίο συνεντεύξεων που δεν είναι ανάλαφρο. Είδα όμως ότι στάθηκε πολύ ευμενής απέναντι σ' αυτό και τις συνεντεύξεις που περιλαμβάνονται και αναδεικνύουν σημαντικές προσωπικότητες που έχουν σχέση με τη γνώση. Χρωστάω λοιπόν ένα μεγάλο ευχαριστώ σε αυτούς τους ανθρώπους που μου έδωσαν τις συνεντεύξεις όπως και σε κάποιους συνεργάτες μου από το περιοδικό, όπως ο Στέλιος Σοφινός και ο Παύλος Παπαδόπουλος, οι οποίοι με τον τρόπο τους βοήθησαν να βγει το βιβλίο.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Σύμφωνο Συνεργασίας για να γίνει η Κρήτη προορισμός διεθνών κινηματογραφικών παραγωγών

Η Κρήτη διαθέτει όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και μπορεί να γίνει διεθνής προορισμός κινηματογραφικών παραγωγών τόνισαν ο Περιφερειάρχης Κρήτης Σταύρος Αρναουτάκης και ο Πρόεδρος του Δικτύου Επιχειρήσεων Παραγωγής Οπτικοακουστικών Έργων Πάνος Παπαχατζής εκπρόσωπος του συνεργατικού σχηματισμού «Δίκτυο Ελληνικών Επιχειρήσεων Παραγωγής Οπτικοακουστικών Έργων» με διακριτικό τίτλο «Hellenic Film Office» αστική μη κερδοσκοπική εταιρία, οι οποίοι υπέγραψαν στην Περιφέρεια Σύμφωνο Συνεργασίας.

Παρόντες στη υπογραφή του συμφώνου εκτός από τον κ. Αρναουτάκη και τον κ. Παπαχατζή, ήταν ο Αντιπεριφερειάρχης Δημήτρης Μιχελογιάννης, ο Εντεταλμένος Σύμβουλος Τουρισμού Μιχάλης Βαμιεδάκης, στελέχη του Δικτύου και του Τμήματος Τουρισμού της Περιφέρειας.

Με την υπογραφή του Συμφώνου όπως ανέφερε ο κ. Παπαχατζής, στοχεύουμε να δημιουργήσουμε στην Κρήτη ένα τοπικό περιφερειακό film office το Cretan film office το οποίο θα εξυπηρετεί, θα προσελκύει και θα εξυπηρετεί τις ξένες παραγωγές και τις ελληνικές που θα έρχονται για να κάνουν

γυρίσματα στην Κρήτη. Όπως επεσήμανε ο ίδιος «πρέπει να τους δοθούν τα κίνητρα και ήδη το Υπουργείο Ψηφιακής πολιτικής έχει ψηφίσει ένα νόμο τον Αύγουστο, όπου η κεντρική διοίκηση δίνει κάποια κίνητρα στους ξένους που έρχονται εδώ. Ο στόχος ο δικός μας είναι μέσα από την ανάπτυξη του τοπικού περιφερειακού film office εδώ στην Κρήτη να μπορέσουμε να διευκολύνουμε και να δώσουμε μια μεγάλη εξυπηρέτηση στους ξένους που επιθυμούν να γυρίζουν στην Κρήτη».

Στις δηλώσεις του ο Περιφερειάρχης Κρήτης Σταύρος Αρναουτάκης τόνισε ότι η

Κρήτη διαθέτει όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και μπορεί να μπει στο διεθνή χάρτη των κινηματογραφικών παραγωγών. «Μέσα από τις ταινίες προβάλλεται η Κρήτη, η εικόνα της, η ιστορία της και με τη συνεργασία που υπογράψαμε στοχεύουμε στην προσέλκυση ελληνικών και ξένων κινηματογραφικών παραγωγών».

Από την πλευρά μας όπως είπε ο Περιφερειάρχης, θα προσπαθήσουμε όσο μπορούμε να βοηθήσουμε μετά και από την ψήφιση του νομοσχεδίου που δίνει κάποια κίνητρα σε ξένους παραγωγούς για να έλθουν στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Κρήτη,

η οποία μπορεί να γίνει κέντρο διεθνών παραγωγών, που θα προβάλλει το νησί μας».

Σημειώνεται ότι η Περιφέρεια Κρήτης από το 2013 έχει δημιουργήσει βίντεο με την υπογραφή του Κρητικού σκηνοθέτη Θοδωρή Παπαδουλάκη όπου προβάλλει την Κρήτη ως ένα εξαιρετικό κινηματογραφικό πλατό και που παράλληλα απευθύνει κάλεσμα κινηματογραφικών παραγωγών στην βιομηχανία του κινηματογράφου να ανακαλύψει τη φωτογένεια του νησιού.

<https://cretazine.com/crete/crete-life/videos/item/1188-o-gyros-tou-kosmou-stin-kriti>

Ενότητα Video Dance, του Chania Film Festival 2017

ΜΥΡΤΩ ΚΟΝΤΟΜΙΤΑΚΗ*

Το Chania Film Festival 2017 αποτέλεσε για ακόμα μία φορά πολιτιστικό σταθμό για την πόλη των Χανίων, καθότι ήταν και πάλι καλύτερο από την προηγούμενη χρονιά.

Αυτό είναι και το ζητούμενο, η κάθε χρονιά να αναδεικνύει καλύτερα τις δυνατότητες ενός τέτοιου φεστιβάλ. Συνεπώς και η εξαιρετική ενότητα Video Dance, με την επιμέλεια της Αλίκης Χιωτάκη (Βιντεογράφος, Εικαστικός & Αναλύτρια Κίνησης) μελλοντικά θα χρειαστεί ξεχωριστό "χώρο" στο χρόνο του φεστιβάλ, όπου θα προβάλλονται μόνες τους οι ανατρεπτικές και διεθνούς κύρους Video Dance παραγωγές που εξασφάλισε η Χιωτάκη. Ως συνέπεια, το κοινό, που εξέφρασε ανεπιφύλακτα το θαυμασμό και την ικανοποίησή του για τη συγκεκριμένη ενότητα, θα γευτεί αυτήν τη μαγεία του Video Dance στην πληρότητά της. Μια τέτοια ομαδοποίηση του καταπληκτικού αυτού υλικού θα συμβάλλει τα μέγιστα στη διατήρηση της ικανοποίησης του κοινού,

στη διάδοση αυτής της ιδιαίτερης μορφής τέχνης του Video Dance, ενώ παράλληλα θα υπάρξει και η απαραίτητη αναγνώριση προς τις συμμετοχές, προς τα βίντεο αυτά που βραβεύονται ανά τον κόσμο, για την άψογη αισθητική τους και την επαγγελματική παραγωγή τους, μεταδίδοντάς μας παλμό, επιθυμία για ποιότητα, για χορό, για ακόμα περισσότερο Video Dance. Αναμένοντας λοιπόν, με ανυπομονησία, τις επόμενες επιλογές της Αλίκης Χιωτάκη, την ευχαριστούμε και παραθέτω κάποια επεξηγηματικά λόγια της ίδιας:

"... Σώμα & Τεχνολογία - Ο Χορός μέσα από την κάμερα: Η ενότητα αυτή του φεστιβάλ δίνει έμφαση σε μια υβριδική μορφή τέχνης: ο χορός ή η κίνηση μέσα από την κάμερα ή αλλιώς: Video Dance.

Το κυρίαρχο στοιχείο αυτής της τέχνης, είναι η αρμονική σύνδεση μεταξύ του σώματος που κινείται και του ατόμου που συνθέτει, κοιτώντας μέσα από τον φακό.

Αφηγηματικά ή μη, τα έργα Video Dance δίνουν στο θεατή τη δυνατότητα να απολαύσει μια χορογραφία μέσα από το φακό, χορογραφημένη ειδικά για την κάμερα...

Η μαγεία λοιπόν αυτής της τέχνης, είναι ότι ο χορός αποκτά διαφορετική χρονική, χωρική διάσταση, μεταμορφώνεται σε μια οπτική ψευδαίσθηση και αφηγείται τις ιστορίες του, μέσα από το "μάτι" της κάμερας."

* Η Μυρτώ Κοντομιτάκη είναι μουσειολόγος, ιστορικός Τέχνης

Εορτασμός μάθησης - unit celebration

Στο πλαίσιο εφαρμογής του νέου δίγλωσσου προγράμματος εκπαίδευσης, το οποίο απαιτούσε ανασκόπηση και ανάπτυξη του μαθησιακού περιβάλλοντος του προγράμματος σπουδών και των προσεγγίσεων στη διδασκαλία και τη μάθηση, φέτος στο σχολείο Μαυροματάκη - "Μπτέρα", όλα τα παιδιά προσεγγίζουν τα γνωστικά αντικείμενα μέσω τεσσάρων προεπιλεγμένων θεματικών ενότητων που η κάθε μία διαρκεί οκτώ εβδομάδες. Στις πρώτες οκτώ εβδομάδες το θέμα μας ήταν "Ποιοί είμαστε".

Κάθε τάξη επέλεξε μία συγκεκριμένη περιοχή αυτής της ευρύτερης θεματικής ενότητας που τα παιδιά διερεύνησαν και ανέπτυξαν τη μάθησή τους. Στο τέλος της θεματικής ενότητας, οι εκπαιδευτικοί αξιολόγησαν τη μάθηση των μαθητών με διάφορες μεθόδους. Μία από αυτές ονομάζεται "Unit Celebration" δηλαδή «Εορτασμός μάθησης».

Τη Δευτέρα λοιπόν, 20 Νοεμβρίου, ανοίξαμε τις πόρτες των τάξεών μας και προσφέραμε στους γονείς την ευκαιρία να έρθουν και να γίνουν μέρος αυτού του εορτασμού της μάθησης. Τα παιδιά ξενάγησαν τους γονείς τους, παππούδες και γιαγιάδες στο μαθησιακό "ταξίδι" τους, μοιράζοντας μαζί τους μερικά από τα πράγματα που διερεύνησαν αυτό το διάστημα. Συμμετείχαν σε διαδραστικές και ενεργητικές δραστηριότητες μάθησης και είχαν πραγματική εμπειρία ζωής για το πώς μαθαίνουν τα παιδιά και πώς μέσα από τις ερωτήσεις των παιδιών διεξάγεται η διαδικα-

σία της έρευνας και κατά συνέπεια της μάθησης.

Στο σημείο αυτό, θέλω να ευχαριστήσω θερμά όλους τους γονείς, τους παππούδες και τις γιαγιάδες που έφθασαν στο σχολείο μας χαρούμενοι και γεμάτοι διάθεση δημιουργίας. Ακολούθησαν τα παιδιά τους, που είχαν τον ρόλο του ξεναγού και με τις δασκάλες τους παρούσες στην τάξη, να διευκολύνουν την ομαλή ροή του γεγονότος, συμμετείχαν, έπαιζαν, έγιναν παιδιά και στο τέλος εκφράσανε στο έντυπο την εμπειρία τους.

Στην ερώτηση «Τί σας άρεσε;» απάντησαν, «είδα το παιδί μου στην τάξη του και μπόρεσε να με ξενάγησει μόνο του», «το παιδί μου ήθελε να μου τα δείξει όλα και ήταν η χαρά στο πρόσωπό του τεράστια», «αναρωτιέμαι πώς συνδυάζεται στην τάξη τόσο αρμονικά η χαρά με τη δημιουργία», έγραψε άλλη μανούλα, «η ξενάγηση της κόρης μου, στην τάξη της και σε δημιουργικές κατασκευές μαζί της ήταν μεγάλη χαρά μου». Στην ερώτηση «Τι ανακαλύψατε;» μία μαμά απάντησε «το δίγλωσσο πρόγραμμα και κυρίως τα αγγλικά αρχίζουν και αποδίδουν καρπούς στα παιδιά μας».

Μεγάλη ήταν και η δική μας χαρά από τη συμμετοχή όλων αυτών των γονέων γιατί έτσι μπορέσαμε και υλοποιήσαμε τον όμορφο αυτόν «Εορτασμό Μάθησης». Τα χαρούμενα προσωπικά των παιδιών και των γονέων μας γέμισαν ικανοποίηση και δύναμη για να συνεχίσουμε.

Συχαρητήρια και σε όλες τις δασκάλες του Παιδικού Σταθμού - Νηπιαγωγείου μας, που έδειξαν με αφοσίωση την τόσο σημαντική δουλειά τους και χάρισαν στους γονείς την ικανοποίηση και βεβαιότητα ότι τα παιδιά τους μαθαίνουν με χαρά και ενθουσιασμό.

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

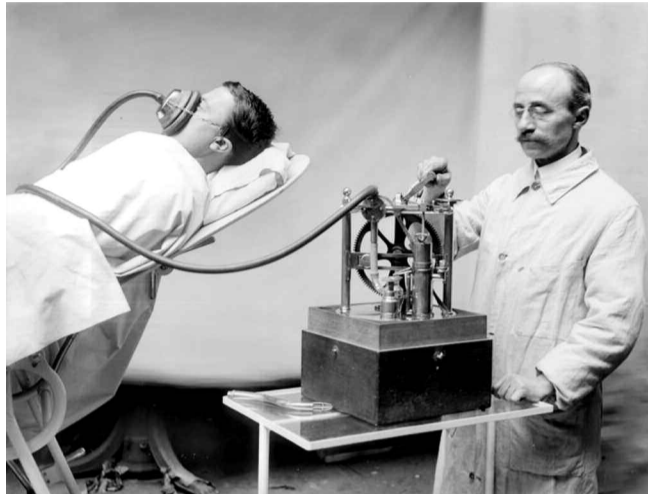

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 54ο

Τρισδιάστατη ψηφιακή ανασύσταση του "Ανθρώπου του Σανγκίρ", από υπολείμματα σκελετού που βρέθηκαν σε περιοχή της κεντρικής Ρωσίας. Ανήκε στο είδος Homo sariens και έζησε πριν από 30.000 χρόνια.

Πρωτόγονη συσκευή του 1913 για τη χορήγηση αναισθητικού στα χειρουργεία της εποχής.

Πρωτότυπη αναπηρική καρέκλα του 1780, επί βασιλείας του Λουδοβίκου ΙΣΤ', η οποία διαθέτει πολλούς έξυπνους αυτοματισμούς και ευκολίες.

Θήκη που περιείχε όλα τα νόμιμα (εκείνη την εποχή) "σύνεργα" για τη χορήγηση κοκαΐνης για θεραπευτικούς λόγους, στα μέσα του 19ου αιώνα, πριν γίνουν γνωστές οι παρενέργειές της και η πρόκληση εθισμού.

Παιδί με λεύκη, σε πίνακα του 1786. Η λεύκη είναι ένα δερματολογικό πρόβλημα, που εκδηλώνεται με αποχρωματισμένες κηλίδες και περιοχές οι οποίες στερούνται μελανίνης, της ουσίας που προστατεύει το δέρμα από τις ηλιακές ακτίνες.

Συσκευή που χρησιμοποιήθηκε από τους γιατρούς του τέλους του 19ου αιώνα στην Αγγλία, για τη μέτρηση της οξύτητας των ματιών.

Διενέργεια ακτινογραφίας το 1914 από τον Dr Maxime Menard σε νοσοκομείο του Παρισιού. Ο γιατρός αργότερα έχασε ένα δάκτυλο του χεριού του από την ισχυρή ακτινοβολία των μηχανημάτων και τα ανύπαρκτα μέσα προστασίας.

Ειδικά διασκευασμένο τρένο, που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του 1ου Παγκοσμίου Πολέμου, για τη επιστροφή στην πατρίδα των τραυματιών πολέμου.

Οι μάσκες χορήγησης οξυγόνου τη δεκαετία του 1930 είχαν ένα μικρό πρόβλημα (που ξεπεράστηκε τα επόμενα χρόνια): κατασκευάζονταν μόνο σε μέγεθος ενηλίκων και έτσι ήταν σχεδόν αδύνατο να εφαρμοστούν σε μωρά και μικρά παιδιά...

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Ίσως την επόμενη φορά

» Κωνσταντίνος Τζαμιώτης (εκδόσεις Μεταίχμιο)

Από τη δυσάρεστη αίσθηση πως είναι κανείς μονίμως στο λάθος μέρος έως την ακόρεστη επιθυμία να βρισκείται ταυτόχρονα παντού και πουθενά μεσολαβεί ακριβώς μια συνθησιμένη ζωή.

Ο Πέτρος, ανήμερα των τεσσαρακοστών δεύτερων γενεθλίων του, αφήνει το σπίτι του νωρίς το πρωί, γεγονός ασύμβατο με τη συνήθη καθημερινότητά του, περπατάει μέχρι τον σταθμό του ηλεκτρικού και στην απέναντι αποβάθρα βλέπει τη Βασιλική, αν και το όνομά της δεν θα το μάθει παρά αργότερα, να διαβάζει το τελευταίο του μυθιστόρημα. Έτσι ξεκινάει η ιστορία για εκείνον.

Η Βασιλική, νεαρή νηπιαγωγός, εκμεταλλεύεται το ρεπό της για να βγει μόνη της για έναν καφέ, στην τσάντα της έχει το βιβλίο ενός Έλληνα συγγραφέα, το οποίο άφησε σπίτι της η αδερφή της, περιμένοντας στην αποβάθρα το βγάξει από την τσάντα και το ξεφυλλίζει, μπαινώντας στο τρένο παρατηρεί τον Πέτρο, αν και το όνομά του δεν θα το μάθει παρά αργότερα, να κάθεται απέναντί της. Έτσι ξεκινάει η ιστορία για εκείνη.

Ο Πέτρος και η Βασιλική, λοιπόν. Το κέντρο της Αθήνας. Η ανάγκη για συντροφικότητα και η προάσπιση της ατομικότητας. Η μοίρα και η συγκυρία. Το πάθος και οι άμυνες. Η λογική και το συναίσθημα. Η στρατηγική και η παράδοση.

Ο Κωνσταντίνος Τζαμιώτης, στο

όγδοο βιβλίο του, επιλέγει να διηγηθεί μια ερωτική ιστορία, την ιστορία του Πέτρου και της Βασιλικής, με το γνώριμο ύφος του, διαποτισμένο από σκεπτικισμό, με επιμονή στους πρωταγωνιστές της ιστορίας του, που διαδραματίζεται στο κέντρο της Αθήνας, στο κέντρο με τον ετερόκλητο χαρακτήρα. Διηγείται την ιστορία και από τις δύο πλευρές, επιτυγχάνοντας έτσι να δημιουργήσει εκτός της κοινής τους ιστορίας, ακόμα δύο, τις ατομικές ιστορίες του Πέτρου και της Βασιλικής.

Δυστυχώς νιώθω την ανάγκη να αναφερθώ σε αρετές του βιβλίου που θα έπρεπε να θεωρούνται δεδομένες σε κάθε μυθιστορηματική απόπειρα που φλερτάρει με τον ρεαλισμό, χωρίς όμως κάτι τέτοιο να αποτελεί τον κανόνα αλλά την εξαίρεση, και γι' αυτό ακριβώς δυστυχώς, που όμως το Ίσως την επόμενη φορά τις διαθέτει. Το κέντρο της πόλης και η ζωή του, για παράδειγμα, τα ετερόκλητα στοιχεία που μαγεύουν και απωθούν, δοσμένα από τον συγγραφέα με τέτοιο τρόπο που καταδεικνύουν τόσο την καθημερινή τριβή του στη ζωή του κέντρου της Αθήνας όσο και την οξυδερκή παρατήρησή της. Η επίσης την ικανότητά του στο χτίσιμο και την απόδοση των χαρακτήρων του, που είναι άνθρωποι πραγματικοί και όχι εξολοκλήρου και αφελώς επινοημένοι. Ή ακόμα, το κεντρικό εύρημα της συνάντησης των δύο ηρώων, το οποίο αποτελεί την αφετηρία για την ιστορία τους και δεν καταλήγει παγίδα αυτοεγκλωβισμού του

Τζαμιώτη.

Ρυθμός στακάτος και λεπτομέρειες δουλεμένες σε μια υπόθεση φαινομενικά απλή, χωρίς διάθεση για γλωσσική υπερβολή και μελό εξάρσεις, με λειτουργικά ευρήματα και ανατροπές, περιθώρια για κοινωνικό σχολιασμό, ένα μυθιστόρημα σύγχρονο, που αγγίζει συναισθηματικά τον αναγνώστη με την αλήθειά του, επιτρέπει, χωρίς να επιβάλλει, τη συγκίνηση αλλά και την ταύτιση, και όμως δεν αρκείται σε αυτές. Μυθιστόρημα από το οποίο δεν απουσιάζει η σεξουαλικότητα και ο ερωτισμός, δίπλα στο ξενέρωμα και την ύφεση του πάθους. Ιστορία που κουβαλάει στις πλάτες της το παρελθόν, γεμάτο απογοητεύσεις, προσδοκίες και ανασφάλειες, ιστορία που κάθε στιγμή μετατρέπεται και η ίδια σε παρελθόν, για να βαρύνει και να οδηγήσει στο αβέβαιο μέλλον.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Παρουσιάσεις βιβλίων

Το βιβλίο του Γιάννη Χλιουνάκη "Ίκάρια πτήση - Χρονικό της Ρώσικης Επανάστασης"

(των εκδόσεων ΤΟΠΟΣ) θα παρουσιαστεί σήμερα Σάββατο στις 7 μ.μ. στο Στέκι Μεταναστών - Κοινωνικό Στέκι Χανίων (Χ" Μιχάλη Νταλιάνη 5).

Θα μιλήσουν οι: Κυριακάκης Γιάννης, εκπαιδευτικός, Λαπατσιώρας Σπύρος, πανεπιστημιακός Χλιουνάκης Γιάννης, εκπαιδευτικός - συγγραφέας του βιβλίου.

"ΕΙΜΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΣΑ, ΤΖΑΝΟΥΜ!"

Παρουσίαση του νέου βιβλίου του συγγραφέα Θοδωρή Δεύτου:

"Είμαι Πολίτισσα, τζάνουμ!", θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 29 Νοεμβρίου στις 7 μ.μ. στο

Ιστορικό Καφέ "Κήπος".

Την εκδήλωση οργανώνουν η Αδελφότητα Μικρασιατών Ν. Χανίων "Ο Άγιος Πολύκαρπος", ο Σύλλογος Ποντίων Περιφερειακής Ενότητας Χανίων: "Η Ρωμανία", οι εκδόσεις Ωκεανός και το βιβλιοπωλείο Κουκουbook.

Για το βιβλίο θα μιλήσει η φιλόλογος - ιστορικός Μαρία Φατσέα.

Αποσπάσματα θα διαβάσουν ο γεν. Γραμματέας της Αδελφότητας, Δημήτρης Αναγνωστόπουλος και το μέλος του Δ.Σ., Ηλέκτρα Τσίκα - Μαράκη.

Τη συζήτηση θα συντονίσει

η πρόεδρος της Αδελφότητας Μικρασιατών Στέλλα Γκοτζάνη - Χαριτάκη.

Η εκδήλωση θα κλείσει με τον συγγραφέα Θοδωρή Δεύτο.

"ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ"

Παρουσίαση του βιβλίου της Ελένης Πριοβόλου: "Μετά φόβου" θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 29 Νοεμβρίου στις 7 μ.μ. στον χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων (Υψηλάντων 30).

Την παρουσίαση οργανώνουν ο Δήμος Χανίων, η Δημοτική Βιβλιοθήκη, το βιβλιοπωλείο Πετράκη και οι εκδόσεις Καστανιώτη. Για την Ελένη Πριοβόλου και το έργο της θα μιλήσει η φιλόλογος και συγγραφέας Ρούλα Βουράκη. Θα ακολουθήσει συζήτηση με το κοινό και η συγγραφέας θα υπογράψει αντίτυπα του βιβλίου της.

Βιβλία

Ζωή στα όρια

Ντορίτ Ραμπινιάν

Μετάφραση: Χριστιάννα Σακελλαροπούλου
Εκδότης: Λιβάνης - Νέα Σύνορα

Ό,τι αρχίζει μέσα στο ψύχος ενός πρώιμου χειμώνα της Νέας Υόρκης τελειώνει στο εκτυφλωτικό απόγειο του καλοκαιριού σε μια παραλία της Γιάφας. Μια τυχαία συνάντηση φέρνει κοντά δύο ξένους: τη Λιάτ, Ισραηλινή από το Τελ Αβίβ, και τον Χιλμί, Παλαιστίνιο με ρίζες από τη Χεβρώνη. Για έναν παγωμένο χειμώνα μακριά από την πατρίδα, σε χιονισμένους δρόμους, πνιγμένοι από τη νοσταλγία για τον ήλιο της Μέσης Ανατολής, η Λιάτ και ο Χιλμί οριοθετούν έναν χώρο αποκλειστικά δικό τους, ένα βραχυπρόθεσμο ιδιωτικό σύμπαν, έναν τόπο μόνο για δύο. Από τις χαράμαδες και τα περιθώρια, τις γωνίες και τα κενά τους κρυφοκοιτάζει καγχάζοντας η πραγματικότητα που καιροφυλακτεί στο Ισραήλ. Η ιστορία, με τα πάθη και τις ανατροπές της, τους ακολουθεί ακόμα κι όταν παίρνουν χωριστούς δρόμους - η Λιάτ για να γυρίσει στο Τελ Αβίβ, ο Χιλμί πίσω στο χωριό του στα βόρεια της Ραμάλα.

Γκόλεμ

Pierre Assouline

Μετάφραση: Μαρίζα Ντεκάστρο
Εκδότης: Πόλις

Ο Γκουστάβ Μεγέρ είναι προικισμένος με μοναδική μνήμη. Χάρη και σε αυτήν, απέκτησε τον τίτλο του διεθνούς γκραν μετρ στο σκάκι. Μήπως όμως οι εξαιρετικές του επιτυχίες οφείλονται στη χειρουργική επέμβαση στην οποία υποβλήθηκε για να θεραπευτεί από την επιληψία από την οποία πάσχει, αφού, κατά τη διάρκειά της, ένα ηλεκτρόδιο εμφυτεύτηκε εν αγνοία του στον εγκέφαλό του, αυξάνοντας εντυπωσιακά τις ήδη μεγάλες του ικανότητες;

Και νά που αυτός ο χαρισματικός άνθρωπος βρίσκεται, από τη μια στιγμή στην άλλη, στη θέση του καταζητούμενου, καθώς θεωρείται ύποπτος για τον θάνατο της πρώην

συζύγου του σε ένα μυστηριώδες αυτοκινητικό δυστύχημα.

Φυγιάς, κρυμμένος πίσω από μια ψεύτικη ταυτότητα, απομονωμένος από τους οικείους του, ενσάρκωση και ταυτόχρονα υπέρβαση του μυθικού Γκόλεμ της εβραϊκής μυστικής παράδοσης, νιώθει ότι δεν είναι πια ο εαυτός του και πως, στα μάτια της κοινωνίας, έχει μεταμορφωθεί σε τέρας.

Το κλειδί του μυστηρίου ίσως να βρίσκεται στην Κεντρική Ευρώπη, στην Πράγα, όπου ο θρύλος λέει ότι το Γκόλεμ τριγυρνά τα βράδια, προστατεύοντας τους εβραίους...Εκεί καταφεύγει ο Μεγέρ, με δύο γυναίκες στο κατόπι του: την κόρη του Έμμα, που προσπαθεί να τον βοηθήσει, και τη Νίνα, την αστυνόμο που είναι επιφορτισμένη με τη σύλληψή του.

Ψεύτικοι δίδυμοι

Χρήστος Αγγελάκος

Εκδότης: Μεταίχμιο

Ψεύτικοι δίδυμοι και δίδυμοι αληθινοί: Ο Ιβ και ο Νικ· ο Ιβ και ο Βικ. Γυναίκες με μοιραίο ρόλο που φτάνουν την ιστορία στα άκρα. Το πέρασμα από την παιδική ηλικία στην εφηβεία και η συντριβή στο τείχος της ενηλικίωσης. Ζεύγη και ερωτικά τρίγωνα. Ο προσδιορισμός της σεξουαλικής ταυτότητας. Ο φόβος και η

ύβρις της ευτυχίας. Ο έρωτας ως έλλειψη, ο θάνατος ως εκπλήρωση. Μια πλοκή που οργανώνεται γύρω από την κίτρινη σκόνη που έρχεται από την Αφρική για να καταπιεί τα πρόσωπα, τα λόγια, τις χειρονομίες.

Κι ακόμα: οι κομπάρσοι στο σινεμά και οι κομπάρσοι της ζωής. Τα ναρκωτικά: υπέρβαση και εγκλωβισμός σε μια πραγματικότητα που δεν νοιάζεται αν θα είναι αληθινή. Νεκροί και ζωντανοί που συμβιώνουν σε ένα λοξό κίτρινο φως.

Οι Ψεύτικοι δίδυμοι προτιμούν τις ερωτήσεις από τις απαντήσεις. Όπως ένα μεγάλο μέρος της λογοτεχνίας. Όπως και η ίδια η ζωή.

Το τέλος του κόσμου σε αγγλικό κήπο

Σώτη Τριανταφύλλου

Εκδότης: Πατάκης

Αυτή είναι η ιστορία του Λούσιους Πρέσκοτ, ράφτη και στρατιώτη στον αγγλικό εμφύλιο πόλεμο, που πέθανε δυο φορές. Ο συγγραφέας είμαι εγώ,

ο Βενέδικτος Σίλκοξ· είναι και δική μου ιστορία· το χρονικό της νίχτης μου· το πώς έκαψα το κερι του χρόνου κι από τις δυο του άκρες· το πώς

αρρώστησα κι έγινα πικρόχολος. Δεν περιμένω να με συμπαθήσετε· είμαι συνθησιμένος άνθρωπος· ούτε καλός ούτε κακός· έχω αδυναμία στο κλαρέτ και στα τυχερά παιχνίδια - γράφω αυτό το βιβλίο για να ξεπληρώσω τα χρέη μου· και για να λυτρωθώ από τα λάθη μου. Δεν μου απομένουν παρά λίγοι μήνες ζωής, άρα, σκέφτομαι, μπορώ να μην εξοφλήσω τους δανειστές μου. Όποιος έχει δύο κίτρινες, ας πουλήσει τον έναν κι να αγοράσει αυτό το βιβλίο: έχω ανάγκη από λάβδανο και είναι ακριβό. Κι ο εκδότης, ο κύριος Α.Χ. Σίντνεϊ, πρέπει να βγάλει τουλάχιστον τα έξοδά του. Αν δεν τα βγάλει, θα με καταριέται μέχρι τον άλλο κόσμο.